17.
AL-ISRA
NIGHT JOURNEY
ÉJJELI UTAZÁS

Introduction to Surah Al-Isra (Night Journey)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

This Surah takes its name (Bani Israil) from v. 4. But this name is merely a distinctive appellation like the names of many other surahs and not a descriptive title, and does not mean that "Bani Isra'il" is the theme of this Sarah.

Period of Revelation

The very first verse indicates that this Surah was revealed on the occasion of *Mi`raj* (Ascension). According to the Traditions and books on the life of the Holy Prophet, this event happened one year before Hijrah. Thus, this Surah is one of those which were revealed in the last stage of Prophethood at Makkah.

Background

The Holy Prophet had been propagating *Tauhid* for the previous twelve years and his opponents had been doing all they could to make his Mission a failure, but in spite of all their opposition, Islam had spread to every corner of Arabia and there was hardly any clan which had not been influenced by his invitation. In Makkah itself the true Believers had formed themselves into a small community and were ready and willing to face every danger to make Islam a success. Besides them, a very large number of the people of Aus and Khazraj (two influential clans of Al-Madinah) had accepted Islam. Thus the time had come for the Holy Prophet to emigrate from Makkah to Al- Madinah and there gather together the scattered Muslims and establish a state based on the principles of Islam.
These were the conditions when *Mi`raj* took place and on his return the Holy Prophet brought down the Message contained in this Surah.

Theme and Topics

This Surah is a wonderful combination of warning, admonition and instruction, which have been blended together in a balanced proportion.
The disbelievers of Makkah had been admonished to take a lesson from the miserable end of other communities and mend their ways within the period of respite given by Allah, which was about to expire. They should, therefore, accept the invitation that was being extended by Muhammad (Allah's peace be upon him) and the Quran. Otherwise they shall be annihilated and replaced by other people.
As regards the education of mankind, it has been impressed that human success or failure, gain or loss, depends upon the right understanding of *Tauhid*, life-after- death and Prophethood. Accordingly, convincing arguments have been put forward to prove that the Quran is the Book of Allah and its teachings are true and genuine the doubts of the disbelievers about these basic realities have been removed and on suitable occasions they have been admonished and rebuked in regard to their ways of ignorance.
In this connection, those fundamental principles of morality and civilization on which the Islamic System of life is meant to be established have been put forward. Thus this was a sort of the Manifesto of the intended Islamic state which had been proclaimed a year before its actual

establishment. It has been explicitly stated that that was the sketch of the system on which Muhammad (Allah's peace be upon him) intended to build human life first in his own country and then in the outside world.
Besides these, the Holy Prophet has been instructed to stick firmly to his stand without minding the opposition and difficulties which he was encountering and should never think of making a compromise with unbelief. The Muslims who sometimes showed signs of impatience, when they met with persecution, calumny, and crooked arguments, have also been instructed to face adverse circumstances with patience and fortitude and keep full control over their feelings and passions. Moreover, salat was prescribed in order to reform and purify their souls, as if to say, "This is the thing which will produce in you those high qualities of character which are essential for everyone who intends to struggle in the righteous way Incidentally, we learn from Traditions that Mi'raj was the first occasion on which the five daily Prayers were prescribed to be offered at fixed times.

Bevezetés az Al-Iszra (Éjjeli Utazás) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra Bani Izrael, azaz Izrael fiairól kapta az elnevezés, akiket a 4. vers említ. Ez is csupán név, ami azt a célt szolgálja, hogy a Szúra a többi Szúrával ne keveredjen, egyéb jelentősége nincs.

A kinyilatkoztatás ideje

A legelső vers Mohammed (béke reá) Mennybemenetelére (Mi’aradzs) utal, tehát a kinyilatkoztatás ideje is ezzel hozható összefüggésbe. A Hadiszok és a Próféta életútját leíró feljegyzések szerint ez az esemény a Hidzsra előtt egy évvel történt. Tehát a Prófécia Mekkai időszakának utolsó szakaszában vagyunk.

Háttér

Az elmúlt tizenkét évben a Próféta odaadóan terjesztette az Egyistenhitet (Tauhid), de a Mekkaiak erősödő ellenállásába ütközött, akik küldetésének meghiúsítására törekedtek. Ennek ellenére Arábia egyes részein az Iszlám gyökeret eresztett, a követők száma nőtt és az Arab klánok jórészéhez elérkezett a hívó szó. Mekkán belül a hívők erős, összetartó közösséget formáltak, hogy együtt könnyebben nézzenek szembe a rájuk leselkedő veszélyekkel és az Iszlám ügyét is jobban tudják szolgálni. Rajtuk kívül az Awas és Khazradzs (Medina két legbefolyásosabb törzse volt) törzsekből nagyszámú követő tért meg az Iszlámra. Eljött az idő, hogy a Próféta az egyre szaporodó kis csoportokat összefogja, Medinába telepítse és velük, az Iszlám elvein alapulva, államot létesítsen. Ezek voltak azok a feltételek, amikor a Próféta visszatért Égi utazásából (Mi’aradzs), ahonnan azt az Üzenetet hozta el, ami ebben a Szúrában szerepel.

Téma és tárgykör

Ebben a Szúrában a figyelmeztetés, intés és instrukció kombinációját fedezhetjük fel csodálatos harmóniában és egyensúlyban.
A Mekkaiak intése ráirányítja figyelmüket a más népeket ért szörnyűségekre. Allah minden népnek időt, haladékot hagy és ez alatt mutatott cselekedeteik alapján éri őket jó, vagy rossz sorsuk. Saját jövőjüket egyengetik, ha elfogadják Mohammed tanításait és Allah szavát, a Koránt. Ha nem teszik, úgy járnak, mint a hivatkozott népek és helyükre mások lépnek.
Az emberi sors az egyén saját döntésének függvénye, amikor Jó és Rossz közül választ. Ha megérti az Egyistenhitet, felfogja a Túlvilági életet, alkalmazza a tanításokat, akkor örök boldogságra nyílik remény. Meggyőző bizonyítékok tárulnak fel arra, hogy a Korán Allah Könyve, tanítása Igaz, eredeti, minden kételyt eloszlató. Az Iszlám életvitel alapjait meghatározó etikai és morális tételek ebben a Szúrában is hangsúlyt kapnak. Egy évvel a Szúra kinyilatkoztatása után, ezeken az elveken alapulva Állam jött létre és az Iszlám értékeinek embereken belüli építésével egy időben, az embereken kívüli építkezés is megkezdődött.
A Próféta küzdelme folytatódott. Egy pillanatig sem fordult meg benne az, hogy kompromisszumot kössön a hitetlenek vezetőivel, bár erre több ajánlatot is kapott. A Muszlimok egy részét elkedvetlenítette üldöztetésük, szenvedésük, az ellenük folytatott lejáratási kampány, hamis bizonyítékok, melyeket a hitetlenek gyártottak azért, hogy hiteltelenné tegyék az Üzenetet. Allah hozzájuk fordul és állhatatosságra, türelemre szólítja őket. A megpróbáltatások acélozzák a személyiséget, jellemet, melyekre minden hívőnek szüksége van saját Evilági és Túlvilági boldogulásához. A Mi'aradzs volt az az alkalom, amikor a Prófétának Allah elrendelte az imát abban a formában, ahogy ma azt minden Muszlim gyakorolja. Az ima alapvető saját lelki erőnk, szilárdságunk, jellemünk, értékeink megőrzésében és Allahhal való kapcsolatunk fenntartásában.

17. Al-Isra

ISRA', THE NIGHT JOURNEY, CHILDREN OF ISRAEL

Total Verses: 111
Revealed At: Makka

17. Al-Iszra

ÉJJELI UTAZÁS

Összes vers: 111
Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلاً مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الأَقْصَى الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ البَصِيرُ ﴿١﴾

1. Glory to ((Allah)) Who did take His servant for a Journey by night from the Sacred Mosque to the farthest Mosque, whose precincts We did bless,- in order that We might show him some of Our Signs: for He is the One Who heareth and seeth (all things)[1].

[1] Masjid is a place of prayer: here it refers to the Ka'bah at Makkah. It had not yet been cleared of its idols and rededicated exclusively to the One True God. It was symbolical of the new Message which was being given to mankind. The Farthest Mosque must refer to the site of the Temple of Solomon in Jerusalem on the hill of Moriah, at or near which stands the Dome of the Rock, called also the Mosque of Hadhrat 'Umar. This and the Mosque known as the Farthest Mosque (Masjid-ul-Aqsa) were completed by the Amir 'Abd Allah Malik in A.H. 68.
Farthest, because it was the place of worship farthest west which was known to the Arabs in the time of the holy Prophet: it was a sacred place to both Jews and Christians, but the Christians then had the upper hand, as it was included in the Byzantine (Roman) Empire, which maintained a Patriarch at Jerusalem. The chief dates in connection with the Temple are: - it was finished by Solomon about B.C. 1004; - destroyed by the Babylonians under Nebuchadnezzar about 586 B.C.; - rebuilt under Ezra and Nehemiah about 515 B.C.; - turned into a heathen idol-temple by one of Alexander's successors, Antiochus Epiphanes, 167 B.C.; - restored by Herod, B.C. 17 to A.D. 29; - and completely razed to the ground by the Emperor Titus in A.D. 70. These ups and downs are among the greater Signs in religious history.

Maszdzsid, hely, ahol imádkoznak, leborulnak. Itt a Kába Szentélyére utal Mekkában. Amikor ez a Szúra kinyilatkoztatott, akkor még ez a Szentély a bálványok panteonja volt. Ez egy szimbolikus Üzenet a jövőre, ami ezt a helyet az Egy Isten Szolgálatába állítja. A Legtávolabbi Szentély Salamon Temploma Jeruzsálemben, Moriah Hegyén, nem messze a Szikladómtól, amit Omar mecsetnek neveznek. Abd Allah Malik a Hidzsra 68. évében építette ide a Legtávolabbi Mecsetet (Maszdzsid ul-Aqsza).
Azért legtávolabbi, mert a Próféta idejében ez volt az Arabok által ismert legtávolabbi imahely. A Zsidók és Keresztények egyaránt Szent helynek tartották. Ebben az időben Keresztény hatalom alatt állt, aminek központja Bizánc, Konstantinápoly, ami Patriarchát delegált Jeruzsálembe. A Templommal kapcsolatos fontosabb dátumok: 1. Salamon kb. az i. e. 1004-ben fejezte be építését. 2. A Babiloniak, Nebukadnezár az i. e. 586-ban lerombolták. 3. Ezra és Nehemiás az i. e. 515-ben újjáépítette. 4. Nagy Sándor utódja, Antiochius Epiphanes az i. e. 167-ben pogány bálványimádó templommá változtatta. 5. Heródes i. e. 17- i.sz. 29 között újjáépítette. 6. Titusz császár 70-ben földig rombolta. Ezek a hullámhegyek és völgyek a történelem Nagy Jelei.

1. Legyen Dicső Allah, Ki elvezette az Ő szolgálóját éjjel a Sérthetetlen Szentélyből a Legtávolabbi Szentélybe (Aqsza), - minek környékét megáldottuk -, hogy láttassuk vele Áyáinkat. Mert bizony, Ő a Meghalló, a Látó[1].

وَآتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ أَلاَّ تَتَّخِذُواْ مِن دُونِي وَكِيلاً ﴿٢﴾

2. We gave Moses the Book, and made it a Guide to the Children of Israel, (commanding): "Take not other than Me as Disposer of (your) affairs[2]."

2. Megadtuk Mózesnek az Írást és megtettük azt Útmutatásként Izrael fiainak, (mondván): „Ne vegyetek Rajtam kívül Őrizőt[2].”

ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا ﴿٣﴾

3. O ye that are sprung from those whom We carried (in the Ark) with Noah! Verily he was a devotee most grateful[3].

3. Ti, kik sarjai vagytok azoknak, kiket Noéval hordoztunk (a bárkán)! Ő, bizony hálás szolgáló volt[3]!

وَقَضَيْنَا إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوًّا كَبِيرًا ﴿٤﴾

4. And We gave (Clear) Warning to the Children of Israel in the Book, that twice would they do mischief on the earth and be elated with mighty arrogance (and twice would they be punished)[4]!

---

[2] The Book: the revelation that was given to Moses. It was there clearly laid down that those who followed Moses must consider Allah as the Only God. "Thou shalt have no other gods before me; thou shalt not make unto thee any graven image ..... thou shalt not bow down thyself to them nor serve them: for I the Lord thy God am a jealous God .... ;" etc. (Exod. 20:3-5).

Könyv: A kinyilatkoztatás, amit Mózes kapott. Ebben világosan le volt írva, hogy aki Mózest követi, az Egyetlen Istent kell, hogy szolgálja. „[3]Ne legyenek néked idegen isteneid én előttem. [4]Ne csinálj magadnak faragott képet, és semmi hasonlót azokhoz, amelyek fenn az égben, vagy amelyek alant a földön, vagy amelyek a vizekben a föld alatt vannak. [5]Ne imádd és ne tiszteld azokat; mert én, az Úr a te Istened, féltőn-szerető Isten vagyok, aki megbüntetem az atyák vétkét a fiakban, harmad és negyediziglen, akik engem gyűlölnek. (Exodus 20:3-5)

[3] After the Deluge of the time of Noah the only descendants of Noah were those who were saved in the Ark with him. They had special reason to celebrate the praises of Allah. But they relapsed into idolatry, sin, and abominations.

Noé alatti Özönvíz után, csak azok menekültek meg, akik vele voltak a bárkában. Ők felismerték Allah hatalmasságát és Hozzá imádkoztak. Utódaik viszont, letértek erről az útról, bálványok, hiedelmek felé fordultak.

[4] What are the two occasions referred to? - the destruction of the Temple by the Babylonian Nebuchadnezzar in 586 B.C., when the Jews were carried off into captivity, - and the destruction of Jerusalem by Titus in A.D. 70, after which the Temple was never re-built.

Mi ez a két alkalom? 1. A Babiloniak, Nebukadnezár alatt az i. e. 586-ban, lerombolták a Templomot és a Zsidókat rabszolgaságba hajtották. 2. Titusz 70-ben a földdel tette egyenlővé Jeruzsálemet. Ezek után a Templomot már nem építették újjá.

4. Mi elrendeltük Izrael fiainak a Könyvben, hogy kétszer viszik őket romlásba a Földön és (kétszer) érnek nagy magaslatokba[4].

فَإِذَا جَاء وَعْدُ أُولاهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَّنَا أُوْلِي بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُواْ خِلاَلَ الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا مَّفْعُولاً ﴿٥﴾

5. When the first of the warnings came to pass, We sent against you Our servants given to terrible warfare: They entered the very inmost parts of your homes; and it was a warning (completely) fulfilled[5].

5. Mikor beteljesedett az egyik ígéretünk a kettőből, elküldtük ellenetek a Mi szolgálóinkat, a borzalmas csapás mérőit, kik keresztül-kasul feldúlták otthonaitokat és az ígéretet valóra váltották[5].

ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ وَأَمْدَدْنَاكُم بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَجَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا ﴿٦﴾

6. Then did We grant you the Return as against them: We gave you increase in resources and sons, and made you the more numerous in man-power[6].

6. Majd biztosítottuk nektek a visszavágást ellenükben: növeltünk titeket vagyonnal, fiakkal és emberszámban többé tettünk meg[6].

إِنْ أَحْسَنتُمْ أَحْسَنتُمْ لِأَنفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا فَإِذَا جَاء وَعْدُ الآخِرَةِ لِيَسُوؤُواْ وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُواْ الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُواْ مَا عَلَوْاْ تَتْبِيرًا ﴿٧﴾

---

[5] A good description of the war-like Nebuchadnezzar and his Babylonians.

Nebukadnezár és az ő babiloni seregének csapása Jeruzsálemre.

[6] The return of the Jews from the Captivity was about 520 B.C. They started life afresh. They rebuilt their Temple. They carried out various reforms and built up a new Judaism in connection with Ezra. See appendix following Surah 6. For a time they prospered. Meanwhile their old oppressors the Babylonians had been absorbed by Persia. Subsequently Persia was absorbed in Alexander's Empire. The whole of western Asia was Helienized, and the new school of Jews was Helienized also, and had a strong centre in Alexandria. But their footing in Palestine continued, and under the Asmonaean Dynasty (B.C. 167-63). Another dynasty, that of the Idummaeans, (B.C. 63 to B.C. 4), to which Herod belonged, also enjoyed some semi-independent power. The scepter of Syria (including Palestine) passed to the Romans in B.C. 65, and Jewish feudatory Kings held power under them. But the Jews again showed resistance to Allah's Messenger in the time of Jesus, and the inevitable doom followed in the complete and final destruction of the Temple under Titus in 70 A.C.

Az i. e. 520-ban a Zsidók visszatértek a rabságból és új életet kezdtek. Újjáépítették templomukat. Reformokat vezettek be és egy új Judaizmust alakítottak ki, mely Ezra munkásságához kötődött. Részletesebben a 6. Szúrát követő függelékben olvasható. Jeruzsálem virágzásnak indult. Az egykori elnyomóik, a babiloniak, Perzsiába olvadtak, majd Perzsia Nagy Sándor uralma alá került. Nyugat Ázsia egésze hellén hatás alatt állt, amit a Zsidók sem kerülhettek el. Amellett, hogy Palesztinában az Asmonaeai Dinasztia (i. e. 167-63) alatt megerősödtek, központot hoztak létre Alexandriában is. Az Idummeai Dinasztia (i. e. 63 – i. e. 4), amihez Heródes is tartozott, félig független státuszt élvezett Rómától. Szíria és Palesztina jogarát Róma tartotta kezében az i. e. 65 óta, de ezekben a provinciákban Zsidó hűbéres, adófizető királyok gyakorolták a helyi uralmat. A Zsidók, Jézus, Allah Prófétájának eljövetelekor újfent szembenállást tanúsítottak, ami Jeruzsálem pusztulásához vezetett 70-ben. Ekkor rombolta le Titusz a Templomot.

7. If ye did well, ye did well for yourselves; if ye did evil, (ye did it) against yourselves. So when the second of the warnings came to pass, (We permitted your enemies) to disfigure your faces, and to enter your Temple as they had entered it before, and to visit with destruction all that fell into their power[7].

7. Ha jót tesztek, hát magatoknak tesztek jót. Ha rosszat tesztek, ellenetekre lesz. Mikor beteljesedett a második ígéret (rátok küldtük ellenségeiteket), hogy elcsúfítsák arcaitokat és úgy térjenek be a Templomba, ahogy először léptek be, majd vigyék veszendőbe azt, minek ők hatalmas elveszejtői[7].

عَسَى رَبُّكُمْ أَن يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُدتُّمْ عُدْنَا وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ حَصِيرًا ﴿٨﴾

8. It may be that your Lord may (yet) show Mercy unto you; but if ye revert (to your sins), We shall revert (to Our punishments): And we have made Hell a prison for those who reject (all Faith)[8].

8. Meglehet, Uratok megkegyelmez nektek, de ha visszatértek (bűneitekhez), Mi is visszatérünk (büntetésünkkel). A Poklot a hitetlenek börtönévé tettük[8].

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يِهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ﴿٩﴾

9. Verily this Qur'an doth guide to that which is most right (or stable), and giveth the Glad Tidings to the Believers who work deeds of righteousness, that they shall have a magnificent reward[9];

9. Ez a Korán azt vezeti, ki a legegyenesebb és örömhírt hoz a hívőknek, akik jókat cselekszenek, hogy övék a nagy bér[9].

---

[7] The second doom was due to the rejection of the Message of Jesus. "To disfigure your faces" means to destroy any credit or power you may have got: the face shows the personality of the man.
Titus's destruction of Jerusalem in 70 A.D. was complete. He was a son of the Roman Emperor Vespasian, and at the date of the destruction of Jerusalem, had the title of Caesar as heir to throne. He ruled as Roman Emperor from 79 to 81 A.D.

A második büntetés Jézus küldetésének elutasításakor következett be. „Elcsúfítsák arcotokat", Tönkretegyék hiteleteket és megdöntsék hatalmatokat. Az arc itt jellemvonást, jellegzetességet jelent. Titusz, Vespasian Római császár fia volt, aki 70-ben földig rombolta a Jeruzsálemi Templomot. Megörökölte apja trónját és 79-81-ig uralkodott.

[8] Now we come to the time of our holy Prophet. In spite of all the past, the Jews could still have obtained Allah's forgiveness if they had not obstinately rejected Mohammed also.

Elérkeztünk a Próféta idejébe. A múltban megtörtént események ellenére, Allah kegyelme nyitva áll a Zsidók előtt, ha nem utasítják el Mohammed küldetését.

[9] The Message of the Quran is for all. - Those who have Faith and show that Faith in their conduct must reap their spiritual reward. - But those who reject Faith cannot escape punishment. Apart from what is past, apart from questions of national or racial history, there is a Hope, -and a Danger- for every soul.

A Korán Üzenete mindenkié. 1. Azoké, akiknek hite megjelenik viselkedésükben és spirituális viszonzásra érdemesek. 2. De akik elutasítják a hitet, nem menekülhetnek a büntetéstől. Függetlenül a múlttól, nemzeti, vagy etnikai hovatartozástól, ott a Remény, de ott a Veszély is minden egyes lélek számára.

وَأَنَّ الَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِالآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٠﴾

10. And to those who believe not in the Hereafter, (it announceth) that We have prepared for them a Penalty Grievous (indeed).

10. Azoknak, kik nem hisznek a Túlvilágban, előkészítettük a fájdalmas szenvedést.

وَيَدْعُ الإِنسَانُ بِالشَّرِّ دُعَاءهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الإِنسَانُ عَجُولاً ﴿١١﴾

11. The prayer that man should make for good, he maketh for evil; for man is given to hasty (deeds)[10].

11. Azzal a fohásszal fordul az ember a gyarlóhoz, mint amivel a jóhoz fohászkodik, mert az ember kapkodó (vágyainak beteljesülése miatt)[10].

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَتَيْنِ فَمَحَوْنَا آيَةَ اللَّيْلِ وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِتَبْتَغُواْ فَضْلاً مِّن رَّبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُواْ عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنَاهُ تَفْصِيلاً ﴿١٢﴾

12. We have made the Night and the Day as two (of Our) Signs: the Sign of the Night have We obscured, while the Sign of the Day We have made to enlighten you; that ye may seek bounty from your Lord, and that ye may know the number and count of the years: all things have We explained in detail[11].

12. A nappalt és éjt két Jelnek tettük meg. Homállyal borítottuk az éj Jelét, a nappal Jelét láthatóvá tettük, hogy vágyjátok a kiváltságot Uratoktól. Így megtudjátok az évek számát, a számvetést. Minden dolgot az apró részletekig értelmeztünk[11].

وَكُلَّ إِنسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَآئِرَهُ فِي عُنُقِهِ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنشُورًا ﴿١٣﴾

13. Every man's fate We have fastened on his own neck: On the Day of Judgment We shall bring out for him a scroll, which he will see spread open[12].

---

[10] Man in his ignorance or haste mistakes evil for good, and desires what he should not have.

Az ember, saját tudatlanságából, vagy kapkodása miatt sietteti a rosszat a jó helyett. Olyan vágyakat kerget, amiket nem kellene.

[11] Both are Signs from Allah. Darkness and light stand for - ignorance and - knowledge.

Mindkét Jel Allahtól való. A sötétség és világosság a tudatlanság és tudás megjelenítői.

[12] Fate: Tair, literally a bird, hence an omen, an evil omen, fate.36:19. The Arabs, like the ancient Romans, sought to read the mysteries of human fate from the flight of birds. And many of us in our own day seek to read our future fortunes by similar superstitions. We read in the previous verse that there are Signs of Allah, but they are not meant to subserve the vulgar purpose of disclosing our future destiny in a worldly sense. They are meant for quite other purposes, as we have explained. Our real fate does not depend upon birds or omens or stars. It depends on our deeds; good or evil, and they hang round our necks.
These deeds, good or evil, will be embodied in a scroll which will be quite open to us in the light of the Day of Judgment.

Arab szövegben „Tair” szerepel, amit sorsnak fordítottam. „Tair” eredetileg madarat jelent, de ómen, rossz ómen, sors jelzésére is használják, 36:19. Az Arabok, ahogy a Rómaiak, az emberi sorsok titkait madarak röptéből olvasták ki. Sokan ma is hasonló babonákban hisznek, amikor saját jövőjüket jósokkal próbálják megfejteni. A korábbi versekben olvashattunk Allah Jeleiről. Ezek nem arra valók, hogy világi dolgainkról

13. Minden embernek nyakára erősítettük sorsát. A Feltámadás Napján előhozzuk neki tekercsét, mit maga előtt kiterítve talál[12].

اقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَى بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا ﴿١٤﴾

14. (It will be said to him:) "Read thine (own) record: Sufficient is thy soul this day to make out an account against thee[13]."

14. (Majd mondják neki): „Olvasd feljegyzésedet. A mai Napon elég lesz saját lelked arra, hogy ellenedre legyen számvetésben[13].”

مَّنِ اهْتَدَى فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَلاَ تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّى نَبْعَثَ رَسُولاً ﴿١٥﴾

15. Who receiveth guidance, receiveth it for his own benefit: who goeth astray doth so to his own loss: No bearer of burdens can bear the burden of another: nor would We visit with Our Wrath until We had sent an apostle (to give warning)[14].

15. Ki jó úton halad, az saját magát vezeti jól. Ki letévedt, maga ellen tévelyedik. Ne terheld a teher viselőjét más terhével. Addig nem sújtunk le büntetéssel, míg el nem küldjük a Prófétát[14].

وَإِذَا أَرَدْنَا أَن نُّهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُواْ فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا ﴿١٦﴾

16. When We decide to destroy a population, We (first) send a definite order to those among them who are given the good things of this life and yet transgress; so that the word is proved true against them: then (it is) We destroy them utterly[15].

---

adjanak tájékoztatást. A spirituális világot és Allah teremtésének csodáját fedik fel. Valódi sorsunk nem madarak, ómenek, csillagok, hanem saját tetteink függvénye, melyeknek listáját a nyakunkban hordozzuk. E jó és rossz tettek kerülnek rá a tekercsre, mit kiterítenek előttünk a Végítélet Napján

.

[13] Our true accusers are our own deeds. Why not look to them instead of vainly prying into something superstitious which we call a book of fortune or a book of omens?

Tetteink a mi valódi vádolóink. Miért nem ezekre ügyelünk, ahelyett, hogy hiábavaló dolgokra fecséreljük azokat és babonákban hiszünk, sorsok, vagy szerencse könyvéből olvassuk ki jövőnket?

[14] The doctrine of personal responsibility is insisted on, and the basis of ethics is shown to be our own good or evil as furthering or obstructing our highest development. One man cannot bear the burden of another: that would be unjust. Every man must bear his own personal responsibility. 6:164. But Allah never visits His wrath on anyone until due warning is conveyed to him through an accredited messenger.

Ez a személyes felelősség doktrínája, ami etikánk alapja. Jó és rossz tetteink meghatározzák további spirituális utunkat, fejlődésünket. Senki sem viselheti más terhét, ez igazságtalan lenne. Minden ember önmaga felel önmagáért, 6:164. Allah sohasem sújt le senkire úgy, hogy előtte figyelmeztetést ne kapna valamilyen Üzenet formájában.

[15] Those who are highly gifted from Allah -it may be with wealth or position, or it may be with talents and opportunities- are expected to understand and obey. They are given a definite order and warning. If they still transgress there is no further room for argument. They cannot plead that they were ignorant. The command of the Lord is proved against them, and its application is called for beyond doubt.

16. Ha egy települést el akarunk pusztítani, (előbb) parancsot küldünk léháinak, kik züllesztenek benne, majd beteljesítjük azon szavunkat és romba döntjük azt[15].

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِن بَعْدِ نُوحٍ وَكَفَى بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿١٧﴾

17. How many generations have We destroyed after Noah? and enough is thy Lord to note and see the sins of His servants[16].

17. Hány nemzedéket pusztítottunk el Noé után? Urad elegendő arra, hogy szolgálói bűneiről Értesüljön és Lássa[16].

مَّن كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاء لِمَن نُّرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلاهَا مَذْمُومًا مَّدْحُورًا ﴿١٨﴾

18. If any do wish for the transitory things (of this life), We readily grant them - such things as We will, to such person as We will: in the end have We provided Hell for them: they will burn therein, disgraced and rejected.

18. Ki az azonnalit (múlandót) akarja, Mi sietve megadjuk azt, mit Mi akarunk, annak, kinek Mi akarjuk. Majd megtesszük neki a Poklot, mi becstelenségében, nyomorúságában perzseli őt.

وَمَنْ أَرَادَ الآخِرَةَ وَسَعَى لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ كَانَ سَعْيُهُم مَّشْكُورًا ﴿١٩﴾

19. Those who do wish for the (things of) the Hereafter, and strive therefor with all due striving, and have Faith,- they are the ones whose striving is acceptable (to Allah.[17].

19. Ki a Túlvilágot akarja, majd igyekvően törekszik felé és ő hívő, hát ezek ők, kiknek igyekezete háládatos[17].

Akik Allah kiváltságában részesültek, vagyonosok, magas pozícióba értek el, tehetséggel, lehetőségekkel vannak megáldva, ugyanakkor kötelezettségeik is vannak, melyeket el kell látniuk és engedelmeskedniük kell. Parancsot, figyelmeztetést kapnak. Ha ezek után szembemennek Allah törvényeivel, nincs menekvésük. Nem színlelhetik azt, hogy tudatlanok. Az Úr parancsolása beteljesedik rajtuk.

[16] Noah's Flood is taken as a new starting point in history. But even after that hundreds of empires, towns, and generations have perished for their wickedness.

Az Özönvíz fordulópontot jelentett a történelemben. A Noé előtti bűnös generációk elpusztultak, majd utána új lappal kezdett az emberiség, de hiába. Birodalmak, városok és új nemzedékek, ugyanazokat a hibákat követik el, ami végzetüket hozza rájuk.

[17] A mere wish for moral and spiritual good is not enough. It must be backed up by hard endeavour and supported by a lively Faith. On those conditions the wishes are accepted by Allah.

A spirituális jó iránti vágy önmagában nem elég. Ehhez törekvéssel, igyekezettel, áldozattal kell eljutni, melyet Hit táplál. Ha ezek találkoznak, Allah elfogadja az igyekezetet.

كُلاًّ نُّمِدُّ هَؤُلاء وَهَؤُلاء مِنْ عَطَاء رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاء رَبِّكَ مَحْظُورًا ﴿٢٠﴾

20. Of the bounties of thy Lord We bestow freely on all- These as well as those: The bounties of thy Lord are not closed (to anyone).

20. Urad nagylelkűségéből juttatunk ennek is, annak is. Urad nagylelkűsége nincs elzárva.

انظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَلَلآخِرَةُ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَأَكْبَرُ تَفْضِيلاً ﴿٢١﴾

21. See how We have bestowed more on some than on others; but verily the Hereafter is more in rank and gradation and more in excellence[18].

21. Nézd, miként részesítettük kiváltságban egyiküket a másik felett. De a Túlvilág kiváltsága fokozatokkal nagyobb[18]!

لاَّ تَجْعَل مَعَ اللّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَّخْذُولاً ﴿٢٢﴾

22. Take not with Allah another object of worship; or thou (O man!) wilt sit in disgrace and destitution.

22. Ne tégy meg Allahhal más Istent, mert becstelenül, nyomorúan ülsz majd.

وَقَضَى رَبُّكَ أَلاَّ تَعْبُدُواْ إِلاَّ إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِندَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلاَهُمَا فَلاَ تَقُل لَّهُمَآ أُفٍّ وَلاَ تَنْهَرْهُمَا وَقُل لَّهُمَا قَوْلاً كَرِيمًا ﴿٢٣﴾

23. Thy Lord hath decreed that ye worship none but Him, and that ye be kind to parents. Whether one or both of them attain old age in thy life, say not to them a word of contempt, nor repel them, but address them in terms of honour[19].

23. Urad elrendelte, hogy ne imádkozzatok máshoz, csak Hozzá, a szülőkkel szépen viseltessetek. Ha egyikük, vagy mindkettő megérik nálad öregségüket, ne mondd nekik „Fúj!", s ne vesd meg őket, hanem mondj nekik tisztes szót[19].

وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُل رَّبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا ﴿٢٤﴾

---

[18] Nor should man suppose that all gifts are of equal value. The spiritual ones rank far higher in dignity and real worth than the transitory ones. Therefore it is altogether wrong to compare the worldly prosperity of a wicked man with the apparent want of it to a man of spiritual worth.

Az embernek nem szabad minden adományt ugyanazzal a mércével mérnie. A spirituális értékek sokkal magasabb fokon állnak, mint az átmenetiek, múlandók. Ezért rossz, ha egy gaztevő földi jólétét valaki egy spirituális ember elmélyült világához hasonlítja.

[19] The spiritual and moral duties are now brought into juxtaposition. We are to worship none but Allah, because none but Allah is worthy of worship, not because "the Lord thy God is a jealous God, visiting the iniquity of the fathers upon the children unto the third and fourth generation of them that hate Me" (Exod. 20:5).

A spirituális és morális kötelezettségeket helyezi egymás mellé. Egyedül csak Allahhoz imádkozhatunk, mert senki más nem érdemes rá: „mert én, az Úr a te Istened, féltőn-szerető Isten vagyok, aki megbüntetem az atyák vétkét a fiakban, harmad és negyediziglen, akik engem gyűlölnek." (Exodus 20:5).

24. And, out of kindness, lower to them the wing of humility, and say: "My Lord! bestow on them thy Mercy even as they cherished me in childhood[20]."

24. Szegd meg feléjük alázatosan szárnyadat kegyelemből. Mondd: „Uram! Kegyelmezz nekik, ahogy ők engem neveltek gyermekként[20].

رَّبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِن تَكُونُواْ صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلأَوَّابِينَ غَفُورًا ﴿٢٥﴾

25. Your Lord knoweth best what is in your hearts: If ye do deeds of righteousness, verily He is Most Forgiving to those who turn to Him again and again (in true penitence).

25. Uratok a Legjobb Tudója annak, mi önmagatokban van. Ha Jóravalók vagytok, hát Ő az, Ki Megbocsájt a Hozzá fordulóknak.

وَآتِ ذَا الْقُرْبَى حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَلاَ تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا ﴿٢٦﴾

26. And render to the kindred their due rights, as (also) to those in want, and to the wayfarer: But squander not (your wealth) in the manner of a spendthrift[21].

26. Add meg járandóságát a hozzátartozónak, szűkölködőknek, vándornak és ne pazaroljatok tékozlón[21].

إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُواْ إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ﴿٢٧﴾

27. Verily spendthrifts are brothers of the Evil Ones; and the Evil One is to his Lord (himself) ungrateful[22].

---

[20] 15:88. The metaphor is that of a high-flying bird which lowers her wing out of tenderness to her offspring. There is a double aptness. 1. When the parent was strong and the child was helpless, parental affection was showered on the child: when the child grows up and is strong, and the parent is helpless, can he do less than bestow similar tender care on the parent? 2. But more: he must approach the matter with gentle humility: for does not parental love, remind him of the great love with which Allah cherishes His creatures? There is something here more than simple human gratitude; it goes up into the highest spiritual region.

15:88. A metafora egy szárnyával a fiókáit védelmező madár képét vetíti elénk, ami két dologra utal: 1. Amikor a szülő élete teljében volt és a gyermek védtelen, gondoskodó szeretete áradt a gyermek felé. Amikor a gyermek felnő, ő válik erőssé és a szülőkön gyenge öregkor hatalmasodik el. Tehet-e a gyermek kevesebbet annál, mint viszonozza, amit ő kapott? 2. A gyermek alázattal kell, hogy közeledjen a szülőhöz, mivel ők mindig a szülei maradnak. Itt nyilvánul meg az a szerető gondoskodás, amit Allahtól kapunk és részünk van ebből szüleink felé egy kis részt törleszteni. Ezért a szülők iránti kötelezettségeink spirituális térbe érnek és ott is kötelezettségekké válnak.

[21] With us, the worship of Allah is linked up with kindness; - to parents, kindred, - those in want, - those who are far from their homes though they may be total strangers to us. It is not mere verbal kindness. They have certain rights which must be fulfilled.

Allah szolgálata és az ima Hozzá, nemeslelkűséggel kell, hogy párosuljon: 1. A szülők, hozzátartozók felé. 2. Szegények, szűkölködők felé. 3. Vándorok, úton levők felé, akik lehet, hogy teljesen idegenek számunkra, de elhagyták otthonaikat és rábízták magukat sorsukra. Nem szívességet teszünk támogatásukkal, hanem kötelességünket teljesítjük.

[22] Spendthrifts are not merely fools. They are of the same family as the Satan. So those who misuse or squander Allah's gifts are also ungrateful to Allah.

A pazarlás nem csupán őrültség, hanem a Sátán követése. Aki nem megfelelően használja az Allahtól kapott javakat, az hűtlen Hozzá.

27. Mert bizony, a tékozlók a Sátán fivérei, s a Sátán Urát megtagadja[22].

وَإِمَّا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمُ ابْتِغَاء رَحْمَةٍ مِّن رَّبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُل لَّهُمْ قَوْلاً مَّيْسُورًا ﴿٢٨﴾

28. And even if thou hast to turn away from them in pursuit of the Mercy from thy Lord which thou dost expect, yet speak to them a word of easy kindness[23].

28. Még akkor is, ha elfordulsz tőlük, vágyva Urad kegyelmét, mire vársz, mondj nekik kedves szót[23].

وَلاَ تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَى عُنُقِكَ وَلاَ تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا ﴿٢٩﴾

29. Make not thy hand tied (like a niggard's) to thy neck, nor stretch it forth to its utmost reach, so that thou become blameworthy and destitute[24].

29. Ne tartsd vissza kezed a nyakadig (zsugorin), teljesen ki se nyújtsd (tékozlón), nehogy vádaskodjanak, vagy tönkremenj[24].

إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاء وَيَقْدِرُ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٣٠﴾

30. Verily thy Lord doth provide sustenance in abundance for whom He pleaseth, and He provideth in a just measure. For He doth know and regard all His servants[25].

30. Urad annak nyújtja a gondviselést bőséggel, vagy méri szűken, kinek Ő akarja. Mert bizony, Ő szolgálóiról Értesült, azokat Látja[25].

---

[23] You may have to "turn away" from people for two reasons. - You may not have the wherewithal with which to entertain them and give them their rights; or - you may have to give them a wide berth because their thoughts are not as your thoughts. In either case there is no need to speak harshly to them.

Két esetben „fordulhat el” az ember, ha nem ad adományt. 1. Nem áll megfelelő forrás a rendelkezésre. 2. Az adományozott olyan célra kívánja fordítani a támogatást, ami nem egyezik meg az adományozó elképzelésével. Mindkét esetben finoman, kedves szavakkal kell elhárítani a támogatást.

[24] The phrase for niggardliness in 5:64. We are not to be so lavish as to make ourselves destitute and incur the just censure of wise men, nor is it becoming to keep back our resources from the just needs of those who have a right to our help. Even strangers have such a right, as we saw in 17:26 above. But we must keep a just measure between our capacity and other people's needs.

A zsugoriságról már alkothattunk képet a korábbiakban: 5:64. Egyik szélsőséget sem követhetjük, ha adakozunk. Túl bőkezűek sem lehetünk, ami nyomorba dönt, de vissza sem tarthatjuk támogatásunkat azoktól, akiknek jár. Még idegeneknek is van joga segítséget, támogatást kapni: 17:26. Egyensúlyt kell tartani saját anyagi helyzetünk és az adományozott szükségletei között.

[25] If a foolish spendthrift pretends that his generosity, even if it ruins himself, is good for other people, he is reminded that Allah will take care of all. He knows every one's true needs and cares for them. He gives in abundance to some, but in all cases He gives in just measure. Who are we to pretend to greater generosity!

Ha egy őrült tékozló azt hiszi, hogy pénzszórásával nagylelkű, miközben magát viszi csődbe, téved, mert az emberek Allah gondoskodására vannak bízva, nem az övére. Allah jól ismeri minden szolgálója igényét, szükségleteit. Van, akinek bőséggel juttat, van, akinek szűken méri. De kik vagyunk mi, akik úgy tüntetjük fel magunkat, hogy nemesebb a lelkünk Nála?

وَلاَ تَقْتُلُواْ أَوْلادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلاقٍ نَّحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُم إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطْءًا كَبِيرًا ﴿٣١﴾

31. Kill not your children for fear of want: We shall provide sustenance for them as well as for you. Verily the killing of them is a great sin[26].

31. Ne öljétek meg gyermekeiteket Molochnak áldozva. Mi gondoskodunk róluk, ahogy rólatok. Megölésük hatalmas bűn[26]!

وَلاَ تَقْرَبُواْ الزِّنَى إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاء سَبِيلاً ﴿٣٢﴾

32. Nor come nigh to adultery: for it is a shameful (deed) and an evil, opening the road (to other evils)[27].

32. Ne közeledjetek a házasságtöréshez, mert az ledérség, mi a rossz felé tör utat[27].

وَلاَ تَقْتُلُواْ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللّهُ إِلاَّ بِالحَقِّ وَمَن قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لِوَلِيِّهِ سُلْطَانًا فَلاَ يُسْرِف فِّي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا ﴿٣٣﴾

33. Nor take life - which Allah has made sacred - except for just cause. And if anyone is slain wrongfully, we have given his heir authority (to demand qisas or to forgive): but let him nor exceed bounds in the matter of taking life; for he is helped (by the Law)[28].

---

[26] The Arabs were addicted to female infanticide. In a society perpetually at war a son was a source of strength whereas a daughter was a source of weakness. Even now infanticide is not unknown in other countries for economic reasons. This crime against children's lives is here characterized as one of the greatest of sins. "Imlaq", means Moloch. False god who demands children to be sacrificed.

Az Arabok szokása volt, hogy leánygyermeküket megölték. Egy olyan társadalomban, ami örökös hadiállapotban volt, a fiúgyermekek jelentették az utánpótlást, az erőt, a lányok a gyengeséget. Sajnos, mai világunk sem mentes az ilyen hiedelmektől és a gyermekek ellen elkövetett bűnöktől. A gyermekek életének bármiféle veszélyeztetése az Iszlámban az egyik legnagyobb bűn.
„Imlaq", Moloch. Egy hamis istenség, melynek gyermekeket áldoztak.

[27] Adultery is not only shameful in itself and inconsistent with any self-respect or respect for others, but it opens the road to many evils. - It destroys the basis of the family: - it works against the interests of children born or to be born; - it may cause murders and feuds and loss of reputation and property, and also loosen permanently the bonds of society. Not only should it be avoided as a sin.

A házasságtörés nem csupán szégyenletes, hanem összeegyeztethetetlen az önbecsléssel és mások tiszteletben tartásával, valamint utat nyit a gonosznak: 1. Családot rombol. 2. A már meglévő gyermekek és a majd megszületők gyermek érdekei ellen való. 3. Más bűnök felé nyit utat, mint hazugság, csalás, gyilkosság, stb. Ugyanakkor válságba kerül a vagyoni helyzet, az ismertségrendszer és lazulnak a társadalmi szálak. Nem csak kerülendő, hanem bűn.

[28] On the subject of Qisas see 2:178 and the notes thereto. Under the strict limitations there laid down, a life may be taken for a life. The heir is given the right to demand the life; but he must not exceed due bounds, because he is helped by the Law.

A „Qisas", azaz arányos büntetésről lásd 2:178. Életet csak a legszigorúbb korlátozások mellett lehet csak elvenni. A gyámnak, vagy örökösnek jogai vannak az életet kioltóval szemben. Ezek a jogok, viszont nem mehetnek túl a Qisas, azaz Törvény keretein, ami amúgy is a gyám, vagy örökös jogait védi.

33. Ne ontsatok ki életet, mit Allah megtiltott, csak az Igazzal. Kit igazságtalanul öltek meg, annak gyámját hatalommal ruháztuk fel. De ő ne vigye túlzásba (az elégtételt) a gyilkosságét, mert ő (a Törvény által) támogatva van[28].

وَلاَ تَقْرَبُواْ مَالَ الْيَتِيمِ إِلاَّ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّى يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُواْ بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْؤُولاً ﴿٣٤﴾

34. Come not nigh to the orphan's property except to improve it, until he attains the age of full strength; and fulfil (every) engagement, for (every) engagement will be enquired into (on the Day of Reckoning)[29].

34. Ne közeledjetek az árva vagyonához, csak úgy, ha gyarapítjátok azt, egészen addig, míg el nem érik erejük teljét. Álljátok egyezségeteket, mert az egyezségekről számot kell adnotok[29].

وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذا كِلْتُمْ وَزِنُواْ بِالقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلاً ﴿٣٥﴾

35. Give full measure when ye measure, and weigh with a balance that is straight: that is the most fitting and the most advantageous in the final determination.

35. Mérjétek ki jól a súlyt, ha mértek. A mérleget rendesen, egyenesen kezeljétek. Ez jobb és szebb a beteljesüléshez.

وَلاَ تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْؤُولاً ﴿٣٦﴾

36. And pursue not that of which thou hast no knowledge; for every act of hearing, or of seeing or of (feeling in) the heart will be enquired into (on the Day of Reckoning).

36. Ne állj a mellé, miben nincs tudásod. Mert bizony, a hallás, látás és szív, ezek mind számon lesznek kérve (dolgaidról).

وَلاَ تَمْشِ فِي الأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الأَرْضَ وَلَن تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولاً ﴿٣٧﴾

---

[29] 6:152, and other passages relating to orphans, e.g., 2:220. If an orphan's property is touched at all, it should be to improve it, or to give him something better than he had before, - never to take a personal advantage for the benefit of the guardian. A bargain that may be quite fair as between two independent persons would be, under this verse, unfair as between a guardian and his orphan ward until the latter attains the full age of understanding. Note that this sentence does not occur in the similar passage in 6:152, where there was a discussion of social laws.

Az árvákra vonatkozó előírások, lásd 2:220. Ha gyám kezeli az árva vagyonát, azt csak gyarapíthatja, vagy valamilyen módon pozitívan befolyásolhatja. Saját hasznára nem használhatja. Az ebben a versben szereplő egyezség az árva és a gyám között értendő, nem általában vett egyezségekről szól. Ha bármi megbeszélni való van ezzel kapcsolatban, csak az árva nagykorúvá válása után lehetséges, amikor képességei teljében felfogja saját érdekeit. Ez az egyezség sohasem okozhatja az árva kárát. Az egyezségekre vonatkozó itteni kontextus más, mint ahogy az általános egyezségekről szóló versben 6:152, szerepel, ami a társadalmi szabályozás keretei közé tartozik.

37. Nor walk on the earth with insolence: for thou canst not rend the earth asunder, nor reach the mountains in height[30].

37. Ne járj a Földön kihívóan. Soha nem tépheted szét a Földet és magasságod sem érheti fel a Hegyekét[30]!

كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ﴿٣٨﴾

38. Of all such things the evil is hateful in the sight of thy Lord.

38. Mindez rossz, iszonytató Uradnál!

ذَلِكَ مِمَّا أَوْحَى إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ وَلاَ تَجْعَلْ مَعَ اللهِ إِلَهًا آخَرَ فَتُلْقَى فِي جَهَنَّمَ مَلُومًا مَّدْحُورًا ﴿٣٩﴾

39. These are among the (precepts of) wisdom, which thy Lord has revealed to thee. Take not, with Allah, another object of worship, lest thou shouldst be thrown into Hell, blameworthy and rejected.

39. Ez egy rész abból a bölcsességből, mit neked sugallott Urad. Ne tégy meg Allahhal más istent, hogy bevessenek a Pokolba vádlottként, elutasítottan.

أَفَأَصْفَاكُمْ رَبُّكُم بِالْبَنِينَ وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلآئِكَةِ إِنَاثًا إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلاً عَظِيمًا ﴿٤٠﴾

40. Has then your Lord (O Pagans!) preferred for you sons, and taken for Himself daughters among the angels? Truly ye utter a most dreadful saying[31]!

40. Nektek (ó pogányok) választotta-e ki Uratok a fiakat és az Angyalokat tette meg tán lányainak? Amit ti mondotok, az félelmetes[31]!

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِيَذَّكَّرُواْ وَمَا يَزِيدُهُمْ إِلاَّ نُفُورًا ﴿٤١﴾

41. We have explained (things) in various (ways) in this Qur'an, in order that they may receive admonition, but it only increases their flight (from the Truth)[32]!

---

[30] Insolence, or arrogance, or undue elation at our powers or capacities, is the first step to many evils. Besides, it is unjustified. All our gifts are from Allah.

Makacsság, arrogancia, erőnk, hatalmunk fitogtatása út a gonosz felé. Erőforrásaink, javaink Allahtól valók, nem bánhatunk velük igazságtalanul, kihívóan.

[31] 16:57-59. Insistence on true worship means also exclusion of false worship or worship derogatory to Allah. In circles where daughters were despised and even their lives had to be protected by special legislation, what could have been dreadful than ascribing daughters to Allah?

16:57-59. A helyes ima és istentisztelet kizárja a hamis istenségek iránti hódolatot, vagy olyan rituálékat, melyek összeférhetetlenek Allah szolgálatával. Egy olyan társadalomban, mely megvetette lányait, életüket is elvette, mennyire megalázó Allahnak lányokat betudni?

[32] Things are explained in the Quran from all points of view, individual and national, by means of stories, parables, and figures of speech, and by way of categorical commands. But those who are evil, instead of profiting by such instruction, often go farther and farther away from the Truth.

41. Mi azért értelmeztünk ebben a Koránban (eseteket), hogy magukba szálljanak, de nem gyarapítja az őket mással, mint menekvéssel (az Igazságtól)[32].

قُل لَّوْ كَانَ مَعَهُ آلِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذًا لاَّبْتَغَوْاْ إِلَى ذِي الْعَرْشِ سَبِيلاً ﴿٤٢﴾

42. Say: If there had been (other) gods with Him, as they say,- behold, they would certainly have sought out a way to the Lord of the Throne[33]!

42. Mondd: „Ha (más) istenek lennének Vele, ahogy mondják, bizony keresnék az utat a Trónuson levő (Úr) felé[33]!"

سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا ﴿٤٣﴾

43. Glory to Him! He is high above all that they say!- Exalted and Great (beyond measure)!

43. Legyen Dicső! Ő messze fölötte áll azoknak, kikről ők állítják, hogy magasságos, nagy!

تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَاوَاتُ السَّبْعُ وَالأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ وَإِن مِّن شَيْءٍ إِلاَّ يُسَبِّحُ بِحَمْدَهِ وَلَكِن لاَّ تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿٤٤﴾

44. The seven heavens and the earth, and all beings therein, declare His glory: there is not a thing but celebrates His praise; And yet ye understand not how they declare His glory! Verily He is Oft-Forbear, Most Forgiving!

44. A hét Egek, a Föld és minden, mi azokon létezik, az Ő Dicsőségét zengik. Semmi sincs, mi ne Őt magasztalná! De ti nem éritek fel az ő dicséretüket! Mert bizony, Ő az Irgalmas, a Megbocsájtó.

وَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرآنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِالآخِرَةِ حِجَابًا مَّسْتُورًا ﴿٤٥﴾

45. When thou dost recite the Qur'an, We put, between thee and those who believe not in the Hereafter, a veil invisible[34]:

A Korán egyéni és közösségi szinten egyaránt, példabeszédek, intések, kinyilatkoztatások formájában teszi világossá a jelenségeket. Akik nem akarnak ebből profitálni, elzárkóznak, és egyre messzebb kerülnek az Igazságtól.

[33] There is only One True God. But if, as polytheists say, there had been subsidiary gods, they would yet have had to submit to the Throne of the Supreme God, for they could have done nothing without Him. Thus the Islamic idea of the unity of the Godhead is quite different from the polytheistic ideas of a supreme god, as in the Greek Pantheon, where Jupiter was often defied by the minor deities! But such ideas are absurd, as stated in the next verse

Csak Egyetlen Igaz Isten van. De, ahogy a politeisták mondanák, lennének alistenek, ők mind alárendelnék magukat a Trónuson ülő Legfelső Istennek, mert Nélküle nem tehetnének semmit. Ezért az Iszlám Monoteizmusa teljességgel összeférhetetlen a politeista felfogással. A görög panteonban létezett Jupiter, akit az alistenek gyakran istenítettek. Ez teljesen abszurd.

[34] If all nature, external and within ourselves, declares Allah's glory, those unfortunate who cut themselves off from their better nature are isolated from the true servants of Allah and the revelation of Allah, because; - they are unfit for being in their company, and - because the servants of Allah and the revelation of Allah must be

45. Ha a Koránt olvasod, teszünk közéd és azok közé, kik nem hisznek a Túlvilágban, egy láthatatlan leplet[34]:

وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَن يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ وَلَّوْاْ عَلَى أَدْبَارِهِمْ نُفُورًا ﴿٤٦﴾

46. And We put coverings over their hearts (and minds) lest they should understand the Qur'an, and deafness into their ears: when thou dost commemorate thy Lord and Him alone in the Qur'an, they turn on their backs, fleeing (from the Truth)[35].

46. Burokba helyezzük szíveiket, hogy fel ne tudják azt fogni, füleikre süketség települ. Mikor Egyedül Uradra emlékezel a Koránban, hátat fordítanak és menekülnek[35].

نَّحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِ إِذْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ وَإِذْ هُمْ نَجْوَى إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلاَّ رَجُلاً مَّسْحُورًا ﴿٤٧﴾

47. We know best why it is they listen, when they listen to thee; and when they meet in private conference, behold, the wicked say, "Ye follow none other than a man bewitched[36]!"

47. Mi vagyunk Legjobb Tudója annak, mi az, mit meghallanak abból, amikor téged hallgatnak. Mikor titkon gyülekeznek így szólnak a gaztevők: „Ti egy megbabonázott embert követtek[36]!”

انظُرْ كَيْفَ ضَرَبُواْ لَكَ الأَمْثَالَ فَضَلُّواْ فَلاَ يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلاً ﴿٤٨﴾

48. See what similes they strike for thee: but they have gone astray, and never can they find a way.

---

protected from the pain which blasphemy or rebellion must cause to their unsullied nature. The veil is none the less real even though it is invisible.

A természetben minden Allah Dicsőségét zengi. Akik elvágják magukat a tökéletesedéstől, egy láthatatlan erő szigeteli el őket Allah kinyilatkoztatásaitól, ill. a többi hívőtől. Egy láthatatlan lepel borul rájuk, 1. mert nem tudnak beilleszkedni a hívők társadalmába, 2. mert a hívőket és Allah kinyilatkoztatásait is védeni kell blaszfémiától, valláshamisítástól, stb. Ez a védő lepel szimbolikus, láthatatlan, de létező.

[35] The invisible veil being put against the ungodly on account of their deliberate rejection of Truth, the result is that their minds are fogged so that they cannot understand and their ears are clogged so that they cannot hear. In other words the effects of Evil become cumulative in shutting out Allah's grace.

Ha láthatatlan lepel borítja a hitetlent, értelme ködössé válik a hit iránt és hallása bezárul a kinyilatkoztatások előtt. A gonosz munkálkodásának eredményeként halmozottan elzárulnak útjai Allah kegyelme előtt.

[36] That being so, the only motive for the ungodly to listen to Allah's Truth is to scoff at it instead of to be instructed by it. They may make a show of listening, but when they meet together in private, they show themselves in their true colours. 2:14. So they pretend that they are superior to such people and laugh at them for listening to some one who is only under the influence of something which they call magic!

Akik elutasítják Allah Igazságát, gúnyolódnak, kötekednek ahelyett, hogy irányt vennének abból. Színlelik, hogy hallgatják, de igazi arcukat nem mutatják. 2:14. Felsőrendűséget éreztetnek a hívők felett, és ha a Prófétát hallgatják, úgy tekintenek rá, mintha mágia hatása alatt állna.

48. Nézd, mivel tesznek téged hasonlatossá, eltévelyednek és nem képesek útjukat meglelni.

وَقَالُواْ أَئِذَا كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ﴿٤٩﴾

49. They say: "What! when we are reduced to bones and dust, should we really be raised up (to be) a new creation[37]?"

49. Mondják: „Hogyan! Ha csontok és por vagyunk, valóban új teremtményként támasztanak fel minket[37]?"

قُل كُونُواْ حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا ﴿٥٠﴾

50. Say: "(Nay!) be ye stones or iron,

50. Mondd: „Legyetek kövek, vagy vas,"

أَوْ خَلْقًا مِّمَّا يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ فَسَيَقُولُونَ مَن يُعِيدُنَا قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَسَيُنْغِضُونَ إِلَيْكَ رُؤُوسَهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَى هُوَ قُلْ عَسَى أَن يَكُونَ قَرِيبًا ﴿٥١﴾

51. "Or created matter which, in your minds, is hardest (to be raised up),- (Yet shall ye be raised up)!" then will they say: "Who will cause us to return?" Say: "He who created you first!" Then will they wag their heads towards thee, and say, "When will that be?" Say, "May be it will be quite soon[38]!

51. „Vagy teremtmény, mit legnagyobbnak véltek magatokban, majd azt fogjátok mondani: „Ki hoz vissza minket (az életbe)!" Mondd: „Az, Aki első alkalommal megteremtett!" Majd megcsóválják feléd fejeiket és így szólnak: „Mikor lesz az?" Mondd: „Meglehet, hogy közel[38]!"

---

[37] They do not realise that Allah Who created them once out of nothing can create them again, with memories of their past, in order to render to Him an account of how they used or misused the talents and opportunities which they were given. Bones and dust or ashes may yet retain something of the personality which was enshrined in them. But even if they were reduced to stones or iron or anything which their minds can conceive of as being most unlike them, yet there is nothing impossible to Allah! He has clearly sent a Message that we shall have to render an account of ourselves, and His Message is necessarily true.

Nem ismerik fel, hogy Allah, Aki valaha a semmiből teremtette a világot, őket is képes feltámasztani, újjáteremteni múltbéli emlékeikből azért, hogy elszámoltassa őket azokkal a lehetőségekkel, melyeket vagy helyesen, vagy rosszul használtak. A csontok és a por lehet, hogy sejtet valamit az egykori személyről. De ha vassá, vagy kővé, vagy bármi mássá változnának, amit értelmük befog, akkor sem térhetnek ki Allah elől, Aki számára nincs lehetetlen. Ő egy tiszta Üzenetet küldött, amit számon kell tartanunk magunkban és ez az Üzenet Igaz!

[38] The skeptic shifts his ground when he is cornered in argument. It is no longer tenable for him to say that it cannot happen or that there is no one who can bring him back to life and memory. He now gets shaky, and says, "Well, when is that going to happen?" The actual time no man can tell. Indeed that event will be on a plane in which there will be no Time. Our relative ideas of time and place will have been completely overthrown, and it will appear to us then, not that it has been postponed too long, but that it has come too soon!

Amikor a szkeptikusok elbizonytalanodnak, nem azt vonják kétségbe, hogy a Feltámadás ténye bekövetkezik-e, hanem az idejét feszegetik. „Mikor lesz?" Nincs ember, aki erre választ tudna adni. Meglehet, hogy egy más idő dimenzióban és nem ebben, amit az emberi értelem jelenleg felfog. Az idő-tér átalakul és más lesz, mint amiben élünk. Ezért nem lehet a bekövetkezés idejét mai értelmezésben pontosan meghatározni. „Meglehet, hogy közel."

يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ وَتَظُنُّونَ إِن لَّبِثْتُمْ إِلاَّ قَلِيلاً ﴿٥٢﴾

52. "It will be on a Day when He will call you, and ye will answer (His call) with (words of) His praise, and ye will think that ye tarried but a little while!"

52. „Azon a Napon lesz, mikor szólít titeket, ti válaszoltok, dicsőítve Őt és azt sejtitek, hogy csak kevés időt töltöttetek el."

وَقُل لِّعِبَادِي يَقُولُواْ الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنزَغُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلإِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا ﴿٥٣﴾

53. Say to My servants that they should (only) say those things that are best: for Satan doth sow dissensions among them: For Satan is to man an avowed enemy[39].

53. Mondd szolgálóimnak, hogy (csak) azt mondják, ami szebb. A Sátán viszályt sző közöttük, mert bizony, a Sátán az embernek nyilvánvaló ellensége[39].

رَّبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِن يَشَأْ يَرْحَمْكُمْ أَوْ إِن يَشَأْ يُعَذِّبْكُمْ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلاً ﴿٥٤﴾

54. It is your Lord that knoweth you best: If He please, He granteth you mercy, or if He please, punishment: We have not sent thee to be a disposer of their affairs for them.

54. Uratok a Legjobb Ismerőtök. Ha úgy akarja, megkegyelmez nektek, ha úgy akarja, megbüntet titeket. Nem azért küldtünk, hogy őriző légy felettük.

وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَن فِي السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَى بَعْضٍ وَآتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا ﴿٥٥﴾

55. And it is your Lord that knoweth best all beings that are in the heavens and on earth: We did bestow on some prophets more (and other) gifts than on others: and We gave to David (the gift of) the Psalms[40].

---

[39]This command refers to two situations. - Even to your enemies and the enemies of Allah you should speak fair: who are you to judge others? Judgment belongs to Allah alone, for He knows you (i.e., all mankind) best, and your personal knowledge is at best imperfect. And Satan is always trying to divide mankind. - Amongst yourselves, also you should not entertain suspicions, but speak politely according to the best standards of human speech. A false or unkind word may destroy all your efforts at building up unity, because the forces of disruption are more numerous than the forces of unity.

Ez a parancs két szituációt feltételez. 1. Még ellenségeiddel és Allah ellenségeivel is udvariasan, szépen kell beszélni. Ki vagy te, hogy mások felett ítélkezz? Az Ítélet egyedül Allahra tartozik, mert Ő az, aki ismer Téged és az egész emberiséget. A Te személyes tudástárad nem tökéletes. A Sátán az emberek közti megosztáson munkálkodik és kihasználja a tudásod hiányosságait. 2. Nem szabad rágalmat, feltételezést útjára engedni. Udvariasan, az emberi beszéd legtisztességesebb sztenderdjét követve kell mondanivalónkat előadni. Hazug, vagy káromló szavak lerombolhatják beszédünk egységét, szétforgácsolhatják mondanivalóját, mert a destruktív erők sokkal jobban hatnak, mint az egységre törekvők.

[40] Not only are we not to judge other ordinary men and carp at them. We are not to set up false standards for judging the Prophets of Allah. If one was born of the unlearned Arab race, he yet was a mercy to all the worlds. If one spoke to Allah as Kalim Allah or another's life Ruh Allah began with a miracle; it does not imply superiority. It only means that Allah's wisdom is more profound than we can fathom.

55. Urad Legjobb Ismerője mindennek, mi az Egeken és a Földön van. Mi néhány Prófétánknak többet juttatunk, mint másikaknak és Dávidnak megadtuk a Zsoltárokat[40].

قُلِ ادْعُواْ الَّذِينَ زَعَمْتُم مِّن دُونِهِ فَلاَ يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنكُمْ وَلاَ تَحْوِيلاً ﴿٥٦﴾

56. Say: "Call on those - besides Him - whom ye fancy: they have neither the power to remove your troubles from you nor to change them[41]."

56. Mondd: „Fohászkodjatok Rajta kívül azokhoz, kiket véltek, de ezeknek nincs bírása arra, hogy elhárítsák rólatok az ártást, vagy azt megváltoztassák[41].”

أُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَى رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا ﴿٥٧﴾

57. Those whom they call upon do desire (for themselves) means of access to their Lord, - even those who are nearest: they hope for His Mercy and fear His Wrath: for the Wrath of thy Lord is something to take heed of[42].

57. Azok, kiket szólítanak, (maguk is) utat akarnak találni Urukhoz, még a Hozzá legközelebb álló is. Vágyják kegyelmét és félik büntetését. Mert bizony, Urad büntetését számon kell tartani[42].

وَإِن مَّن قَرْيَةٍ إِلاَّ نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿٥٨﴾

58. There is not a population but We shall destroy it before the Day of Judgment or punish it with a dreadful Penalty: that is written in the (eternal) Record[43].

Nincs jogunk másokat bírálni, ócsárolni. Nem az a dolgunk, hogy saját, fals mércénk szerint, Prófétákat osztályozzunk. Mohammed tanulatlan volt, de mégis kegyelemmé vált a világ számára. Szava Isten szava volt. Jézus csodákat tett. Akár egyik, akár másik, mind emberek voltak, akik nem akartak felsőrendűek lenni, mások felett. Tanítani jöttek. Allah bölcsessége mélyebb annál, mint azt az ember ki tudná deríteni.

[41] Men's suspicions of each or of the prophets have been condemned in the previous verses. We now have the strongest condemnation of all, that of imagining any other being as being equal or in the same category with One true God.

A Próféták rágalmazását sok vers elítéli. Ez itt, talán a legerősebb elítélés az összes közül azoknak címezve, akik az Egy Igaz Istennel egyenlő szinten tartanak számon bármi mást.

[42] Where men or heroes, or prophets or angels are worshipped, the worship is futile; because; - even if they are good and holy, and ever so near to Allah, yet the nearest of them have need to seek means of access to Allah, and they do seek such means, viz,: the hope of Allah's Grace; - though by their very nature it is impossible for us to suppose that they will incur the Wrath of Allah, yet they are but creatures and are subject to the law of personal responsibility.

Ha Angyalokhoz, hősökhöz, vagy akár Prófétákhoz szól az ima, lehetnek ők a legközelebb állók Allahhoz, de ők is teremtmények csupán, akik utat keresnek Hozzá. Hiábavaló olyan tulajdonságokkal felruházni őket, amivel természetüknél fogva nem rendelkeznek.

[43] Those who deny the Hereafter fail to realise its terrible Portents. They ask for Portents and Miracles now, but do they realise that their coming means destruction and misery to those who reject faith? They will come soon enough. The whole world will be convulsed before the Day of Judgment. The part of the wise is to prepare for it.

58. Nincs olyan település, mit el ne pusztítanánk a Feltámadás Napja előtt, vagy szigorú büntetéssel ne sújtanánk. Ez hát, mi sorokba szedve áll a Könyvben[43].

وَمَا مَنَعَنَا أَن نُّرْسِلَ بِالآيَاتِ إِلاَّ أَن كَذَّبَ بِهَا الأَوَّلُونَ وَآتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُواْ بِهَا وَمَا نُرْسِلُ بِالآيَاتِ إِلاَّ تَخْوِيفًا ﴿٥٩﴾

59. And We refrain from sending the signs, only because the men of former generations treated them as false: We sent the she-camel to the Thamud to open their eyes, but they treated her wrongfully: We only send the Signs by way of terror (and warning from evil)[44].

59. Nem fogjuk vissza magunkat attól, hogy elküldjük Áyáinkat csak azért, mert az elődök meghazudtolták azokat. Megadtuk Thamudnak a tevetehenet látható jelként, de hibát vétettek vele. Nem más miatt küldjük, az Jeleket, csak hogy elriasszanak[44].

وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ وَمَا جَعَلْنَا الرُّؤيَا الَّتِي أَرَيْنَاكَ إِلاَّ فِتْنَةً لِّلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِي الْقُرْآنِ وَنُخَوِّفُهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ إِلاَّ طُغْيَانًا كَبِيرًا ﴿٦٠﴾

60. Behold! We told thee that thy Lord doth encompass mankind round about: We granted the vision which We showed thee, but as a trial for men,- as also the Cursed Tree (mentioned) in the Qur'an: We put terror (and warning) into them, but it only increases their inordinate transgression[45]!

60. Mikor mondtuk neked, hogy Urad körbeöleli az embereket: nem másért láttattuk veled azt, mit láttattunk, csak megpróbáltatásként az embereknek. Az Elátkozott Fa a Koránban: félelmet szítunk bennük, de nem gyarapszanak másban, mint hatalmas zsarnokságban[45].

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلآئِكَةِ اسْجُدُواْ لآدَمَ فَسَجَدُواْ إِلاَّ إِبْلِيسَ قَالَ أَأَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا ﴿٦١﴾

Akik tagadják a Túlvilágot, nem fogják fel közeledtét. Maró gúnnyal követelik az előjeleket, csodákat, de nem veszik észre, hogy saját végzetüket sürgetik. A Túlvilág való, ami eljön csodák nélkül is. A Végítélet Napja előtt az egész világ bele fog remegni, aki bölcs, készül erre.

[44] An example is cited from the story of Thamud. A wonderful She-camel was sent among them as a Portent and a Symbol. In their wickedness they hamstrung her. So instead of her reclaiming them she was a cause of their destruction, as their sin and rebellion were laid bare. For the story of the She-camel and the references to the passages in which she is mentioned, see 7:73.

Thamud története hangzik el példaként. A tevetehén, mely eljött hozzájuk, csupán szimbólum, de végső pusztulásuk előjele is volt. Ahelyett, hogy gondot fordítottak volna rá, átvágták inát, lebénították. Emberi, önös akaratukat akarták ráerőltetni Isten akaratára, ami kivívta Allah haragját. A történet a 7:73-ban olvasható.

[45] The tree Zaqqum, a bitter and pungent tree described as growing at the bottom of Hell, a type of all that is disagreeable. See 37:62-65; 44:43-46; and 56:52. All these are Surahs chronologically earlier than this Surah.

A Zaqqum fája, ami keserű és szúrós, a Pokolban gyökerezik. A gonosz szimbóluma. Lásd: 37:62-65, 44:43-46 és 56:52. A hivatkozott Szúrák mind korábbiak ennél a Szúránál.

61. Behold! We said to the angels: "Bow down unto Adam": They bowed down except Iblis: He said, "Shall I bow down to one whom Thou didst create from clay[46]?"

61. Mikor mondtuk az Angyaloknak: „Boruljatok le Ádámnak!" Leborultak, csak Iblisz nem. Így szólt: „Annak boruljak le tán, kit agyagból teremtettél[46]?"

قَالَ أَرَأَيْتَكَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ لَئِنْ أَخَّرْتَنِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لأَحْتَنِكَنَّ ذُرِّيَّتَهُ إِلاَّ قَلِيلاً ﴿٦٢﴾

62. He said: "Seest Thou? this is the one whom Thou hast honoured above me! If Thou wilt but respite me to the Day of Judgment, I will surely bring his descendants under my sway - all but a few[47]!"

62. Mondta: „Látod-e? Ez az, kit Te nagyobb becsben tartasz nálam! Ha a Feltámadás Napjáig haladékot adsz nekem, hát én megingatom utódait, csak keveset nem[47]!"

قَالَ اذْهَبْ فَمَن تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَآؤُكُمْ جَزَاء مَّوْفُورًا ﴿٦٣﴾

63. ((Allah)) said: "Go thy way; if any of them follow thee, verily Hell will be the recompense of you (all)- an ample recompense[48].

63. Mondta (Allah): „Távozz. Aki téged követ közülük, bizony Pokol lesz viszonzásotok, mi kiadós viszonzás[48].

وَاسْتَفْزِزْ مَنِ اسْتَطَعْتَ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبْ عَلَيْهِم بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارِكْهُمْ فِي الأَمْوَالِ وَالأَوْلادِ وَعِدْهُمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلاَّ غُرُورًا ﴿٦٤﴾

64. "Lead to destruction those whom thou canst among them, with thy (seductive) voice; make assaults on them with thy cavalry and thy infantry; mutually share with them

---

[46] 7:11-18, which deals, as is the case here, with the temptation of the individual human soul, while 2:30-38 deals with the collective race of man through Adam. Arrogance, jealousy, spite, and hatred are the ingredients in the story of Iblis.

A 7:11-18, ahogy itt is, az individuum megkísértéséről szól. A 2:30-38-ban Ádám gyermekeinek megkísértése az egész emberiséget célozza. Iblisz motivációja az ellenszegülés, féltékenység, rosszindulat és gyűlölet.

[47] The power of Evil (Satan) over man is due to man's limited free-will. In other words man hands himself to Evil. As to those who loyally worship and serve Allah, Evil has no power over them. This is expressly mentioned in verse 65 below, and in other places.

A Sátán ereje az ember szabad akaratában rejlik. Az ember sokszor saját magát ajánlja a gonosz kezébe. A hívő Allah szolgálatába és akaratába helyezi létét, így a Sátánnak nincs hatalma felette. Ez a gondolat a 65. versben, lejjebb is szerepel.

[48] The power of Evil is summarily dismissed, but not without a clear warning. "Do thy worst; if any of them misuse their limited freewill and deliberately follow thee, they must take the consequences with thee; all of you must answer according to your personal responsibility."

A Sátánt sommásan útnak indította az Úr, de előtte figyelmeztette: „Tedd a dolgod. Ha bárki közülük helytelenül használja szabad akaratát és téged követ, számolnia kell veled együtt a következményekkel. Ti mind saját tetteitekért vagytok felelősek, amikért kérdőre lesztek vonva."

wealth and children; and make promises to them." But Satan promises them nothing but deceit[49].

64. „Izgasd közülük azt, kit tudsz hangoddal és hozd rájuk lovasságodat, gyalogságodat. Légy társuk a vagyonban, gyermekekben és ígérgess nekik." De nem ígér a Sátán mást, csak ámítást[49].

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَكَفَى بِرَبِّكَ وَكِيلاً ﴿٦٥﴾

65. "As for My servants, no authority shalt thou have over them:" Enough is thy Lord for a Disposer of affairs[50].

65. „Hanem a szolgálóim felett nincs hatalmad!" Urad elegendő Őrizőnek[50].

رَّبُّكُمُ الَّذِي يُزْجِي لَكُمُ الْفُلْكَ فِي الْبَحْرِ لِتَبْتَغُواْ مِن فَضْلِهِ إِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٦٦﴾

66. Your Lord is He That maketh the Ship go smoothly for you through the sea, in order that ye may seek of his Bounty. For he is unto you most Merciful.

66. Uratok az, Ki siklásra készteti a bárkát a tengeren, hogy vágyjátok kiváltságát. Mert Ő számotokra Kegyelmes.

وَإِذَا مَسَّكُمُ الْضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَن تَدْعُونَ إِلاَّ إِيَّاهُ فَلَمَّا نَجَّاكُمْ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الإِنْسَانُ كَفُورًا ﴿٦٧﴾

67. When distress seizes you at sea, those that ye call upon - besides Himself - leave you in the lurch! but when He brings you back safe to land, ye turn away (from Him). Most ungrateful is man[51]!

---

[49] Evil has many snares for mankind. The one that is put in the foreground is the voice. It is when cajolery and tempting fair-seeming seem to fail that an attack is made in force with weapons of violence, of all kinds, like the different arms in an organized army. Tangible fruits are dangled before the eyes, ill-gotten gains and children of sin, that follow from certain very alluring methods of indulgence in passions.

A Sátán több módon csalja tőrbe az embert. Az első a csábító hang. Ha a hízelgés, kísértés nem vezet eredményre, az erőszak változatos formái következnek, mintha egy szervezett hadsereg műveleti rendje vonulna ellenünk. A kézzel fogható eredmények, vagyon, nyereség és gyermekek a Sátán csábító, megtévesztő eszközeivé válhatnak.

[50] This verse should be read along with the two preceding ones to complete their meaning. Evil has no power except over those who yield to its solicitations.

Ezt a verset az előző kettővel együtt kell olvasni. A Sátánnak csak azok felett van hatalma, akik szolgálatába ajánlják magukat.

[51] Man is safe neither on land nor at sea except by the grace and mercy of Allah. How forcibly this is brought home to us by Indian Ocean earthquake and tsunami in 2004, when tens of thousands of men, women, and children, perished in a few moments! The stories of violent destructive tornadoes in such areas as the southern United States are equally impressive. The destruction is so sudden that the victims have no time to arrange anything. They are simply wiped out.

Az ember nincs biztonságban sem tengeren, sem szárazföldön. Milyen erővel csapott le az Indiai Óceánon a földrengés és szökőár 2004-ben, ami perceken belül tízezrek halálát okozta! Az USA déli államait évek óta romboló tornádók pusztítják. A katasztrófa olyan gyorsan következik be, hogy az áldozatoknak nincs esélyük a menekülésre.

67. Ha ártás ér titeket a tengeren, tévelygésbe visznek azok, kiket Rajta kívül szólítotok. Ha szárazföldre menekít titeket, elfordultok (Tőle). Mert az ember hálátlan[51].

أَفَأَمِنتُمْ أَن يَخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لاَ تَجِدُواْ لَكُمْ وَكِيلاً ﴿٦٨﴾

68. Do ye then feel secure that He will not cause you to be swallowed up beneath the earth when ye are on land, or that He will not send against you a violent tornado (with showers of stones) so that ye shall find no one to carry out your affairs for you?

68. Biztonságban vagytok-e, ha a Földön járva az elnyel titeket, vagy rátok küldi az orkánt, majd nem leltek magatoknak Őrizőt?

أَمْ أَمِنتُمْ أَن يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً أُخْرَى فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفا مِّنَ الرِّيحِ فَيُغْرِقَكُم بِمَا كَفَرْتُمْ ثُمَّ لاَ تَجِدُواْ لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ تَبِيعًا ﴿٦٩﴾

69. Or do ye feel secure that He will not send you back a second time to sea and send against you a heavy gale to drown you because of your ingratitude, so that ye find no helper. Therein against Us[52]?

69. Biztonságban vagytok-e, ha még egyszer visszavet titeket a tengerre, rátok küldi a szélvihart és vízbefúlást mér rátok azért, mert tagadtatok, majd nem találtok magatoknak Ellenünkben támogatót[52]?

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلاً ﴿٧٠﴾

70. We have honored the sons of Adam; provided them with transport on land and sea; given them for sustenance things good and pure; and conferred on them special favours, above a great part of our creation[53].

70. Megbecsültük Ádám gyermekeit, hordoztuk őket szárazföldön, tengeren, gondoskodással láttuk el őket az üdvösökből és sokak fölé helyeztük őket kiváltságban azok közül, miket teremtettünk[53].

---

[52] If a man flees from the Wrath of Allah, there is no place secure for him. He may flee from sea to land, and back again from land to sea. But his life depends on the Disposer of all affairs.

Az ember nem menekülhet Allah haragja elől. Próbálhat biztos helyet találni a tengeren, vagy szárazföldön, de ez merő illúzió. Élete a dolgok Irányítójának kezében van.

[53] The distinction and honour conferred by Allah on man are recounted in order to enforce the corresponding duties and responsibilities of man.

Allah megkülönböztetett becsben tartja az embert. A Tőle kapott kiváltságok arra köteleznek, hogy ne feledjük saját felelősségünket.

يَوْمَ نَدْعُو كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ فَمَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَأُوْلَئِكَ يَقْرَؤُونَ كِتَابَهُمْ وَلاَ يُظْلَمُونَ فَتِيلاً ﴿٧١﴾

71. One day We shall call together all human beings with their (respective) Imams: those who are given their record in their right hand will read it (with pleasure), and they will not be dealt with unjustly in the least[54].

71. A Napon, minden embert szólítunk az ő Imámjaikkal. Akiknek feljegyzését a jobbjába adják, azok (elégülten) olvassák feljegyzésüket és szemernyit sem bánnak velük méltatlanul[54].

وَمَن كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَى فَهُوَ فِي الآخِرَةِ أَعْمَى وَأَضَلُّ سَبِيلاً ﴿٧٢﴾

72. But those who were blind in this world, will be blind in the hereafter, and most astray from the Path.

72. De ki vak volt az (Evilágon), ő a Túlvilágon is vak lesz és útja a legtévelyedettebb.

وَإِن كَادُواْ لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ لِتفْتَرِيَ عَلَيْنَا غَيْرَهُ وَإِذًا لاَّتَّخَذُوكَ خَلِيلاً ﴿٧٣﴾

73. And their purpose was to tempt thee away from that which We had revealed unto thee, to substitute in our name something quite different; (in that case), behold! they would certainly have made thee (their) friend[55]!

73. Ha el tudnának csalni arról, mit Mi neked sugallottunk, hogy mást találj ki nevünkben, bizony cimborájuknak tennének meg[55]!

---

[54] I have discussed the various meanings of Imam in 2:124. What is the meaning here? The Commentators are divided. - Some understand the meaning to be that each People or Group will appear with its Leader, who will bear witness to its virtues or sins: 16:84. - Another view is that the Imam is their revelation, their Book. - A third is that the Imam is the record of deeds spoken of in this verse.

A 2:124-ben már volt szó az imám különböző jelentéseiről. Mi a helyzet itt? A magyarázók megoszlanak. 1. Van, aki úgy gondolja, hogy minden embercsoportban a Végítélet Napján lesz egy vezető, aki majd tanúsítani fogja erényeiket és vétkeiket: 16:84. 2. Egy másik vélemény szerint az imám egy adott nép Könyve, amit Allah nekik nyilatkoztatott ki. 3. A harmadik szerint a feljegyzés az, amit ebben versben olvashatunk.

[55] It happens with men of Allah, and it happened with the holy Prophet, that they are tempted by the world with many things which appeal to the world generally, if they would make some small concession in their favour. The "small concession" may hold the key of the position, and neutralize the whole teaching sent by Allah. If the Prophet had accepted wealth and position among the Quraish and "only respected" their idols! The Quraish would have taken him into their inner circle! A dishonest liar like Musaylama would have jumped at the opportunity and been hailed as a friend and associate and made much 0f. But Prophets of Allah are made of sterner stuff. They are given special strength to resist all plausible deception.

Gyakran előfordul Allah követőjével, ahogy a Prófétával is, hogy a világ megkísérti őt, előnyöket ajánl, csupán „kis engedményt, szívességet” kér cserébe. A „kis engedmény” azonban épp elegendő arra, hogy az egész küldetést annulálja, a tanításokat semlegesítse. Quraish vagyont, pozíciót ajánlott a Prófétának annak fejében, hogy a bálványokat és a régi kultuszt békén hagyja. Ez lett volna az az „apró szívesség”, ami ha teljesül, a Próféta Quraish belső köreibe kerül, de Allah küldetése meghiúsult volna. A hazug Muszailamah felült a csábításnak és „ellen kinyilatkoztatásokat” hirdetett, mikkel végül magát járatta le. Allah Prófétái azonban rendíthetetlenek és ellenállnak a csábításoknak.

وَلَوْلاَ أَن ثَبَّتْنَاكَ لَقَدْ كِدتَّ تَرْكَنُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلاً ﴿٧٤﴾

74. And had We not given thee strength, thou wouldst nearly have inclined to them a little.

74. Ha Mi nem szilárdítottunk volna meg, feléjük hajlanál egy keveset.

إِذاً لَّأَذَقْنَاكَ ضِعْفَ الْحَيَاةِ وَضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لاَ تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا ﴿٧٥﴾

75. In that case We should have made thee taste an equal portion (of punishment) in this life, and an equal portion in death: and moreover thou wouldst have found none to help thee against Us[56]!

75. Ha így lenne, egyszer az életben ízleltetnénk meg veled a (büntetést) és még egyszer a halálban, majd nem találsz ellenünkben pártfogót[56].

وَإِن كَادُواْ لَيَسْتَفِزُّونَكَ مِنَ الأَرْضِ لِيُخْرِجوكَ مِنْهَا وَإِذًا لاَّ يَلْبَثُونَ خِلافَكَ إِلاَّ قَلِيلاً ﴿٧٦﴾

76. Their purpose was to scare thee off the land, in order to expel thee; but in that case they would not have stayed (therein) after thee, except for a little while[57].

76. Ha képesek lennének rá, elijesztenének téged a Földről, hogy elűzzenek onnan. De akkor nem maradhatnának utánad, csak keveset[57].

سُنَّةَ مَن قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِن رُّسُلِنَا وَلاَ تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلاً ﴿٧٧﴾

77. (This was Our) way with the apostles We sent before thee: thou wilt find no change in Our ways.

77. (Ez volt) járt utunk (szunnánk) Prófétáinkkal, kiket előtted küldtünk és nem találsz olyat, ki a Mi járt utunkat (szunnánkat) megváltoztatná.

أَقِمِ الصَّلاَةَ لِدُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْآنَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ﴿٧٨﴾

---

[56] A compromise with evil and a dereliction of his mission, he would be no exception to the law of personal responsibility. Indeed, as the power and the responsibility were greater, the punishment would have been greater too. It would have been double.

A gonosszal való kiegyezés és a küldetés elhagyása az evilág és túlvilág együttes büntetését vonja maga után, mert a Próféta felelőssége bárki másénál nagyobb.

[57] As happened in the case of the holy Prophet, the enemies try to frighten the Prophet of Allah away from their midst, so that, once away, they could expel him and keep him out. But they are counting without the Plan of Allah. If they persecute the righteous, they dig their own graves!

Végül ez történt Mohammed Prófétával. Ellenségei megfélemlítették, fenyegették, ellehetetlenítették, míg csak a menekülés maradt az egyetlen kiút. Számításuk, azonban Allah Tervét erősítette és saját sírjukat ásták meg!

78. Establish regular prayers - at the sun's decline till the darkness of the night, and the morning prayer and reading: for the prayer and reading in the morning carry their testimony[58].

78. Tartsd meg az imát a Nap leívelésétől az éj beálltáig. Olvasd a Koránt pirkadatkor. Mert bizony, a Korán olvasása pirkadatkor vallomást hordoz[58].

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ عَسَى أَن يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا ﴿٧٩﴾

79. And pray in the small watches of the morning: (it would be) an additional prayer (or spiritual profit) for thee: soon will thy Lord raise thee to a Station of Praise and Glory[59]!

79. Az éj egy részét töltsd áhítattal, lelki gyakorlatként számodra. Meglehet, hogy Urad Áldott Helyre emel[59].

وَقُل رَّبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَل لِّي مِن لَّدُنكَ سُلْطَانًا نَّصِيرًا ﴿٨٠﴾

80. Say: "O my Lord! Let my entry be by the Gate of Truth and Honour, and likewise my exit by the Gate of Truth and Honour; and grant me from Thy Presence an authority to aid (me)[60]."

---

[58] The Commentators understand here the command for the five daily canonical prayers, viz,: the four from the declination of the sun from the zenith to the fullest darkness of the night, and the early morning prayer, Fajr, which is usually accompanied by a reading of the holy Quran. The four afternoon prayers are: - Zuhr, immediately after the sun begins to decline in the afternoon; - 'Asr, in the late afternoon; - Magrib, immediately after sunset; and - Isha, after the glow of sunset has disappeared and the full darkness of the night has set in. The morning prayer is specially singled out for separate mention, because the morning is a "peaceful hour" and special influences act on the soul awaking from the night's rest.

A magyarázók egyetértenek abban, hogy az öt ima elrendeléséről van szó. Négy a Nap zenitjétől az éj sötétjének beállása közti időszakaszra esik. Az ötödik a hajnali ima, a Fadzsr, amit Korán olvasása kísér. A négy délutáni ima: 1. Zuhr, déli ima, a Nap legmagasabb állásakor (Zenit). 2. Aszr, délutáni ima, késő délután. 3. Maghrib, naplemente. 4. Isha, az alkony szürkületének megszűnése után, a teljes sötétség beálltakor. A hajnali imát (Fadzsr) nem együtt említi a többivel. Különlegességét az adja, hogy a hajnali „békés” órákban a lélek mélyebb hatással képes imádkozni és átadni magát Teremtőjének.

[59] This is held to be addressed specially to the holy Prophet who usually prayed more than the five canonical prayers. The Tahajjud was a prayer after midnight, in the small watches of the morning. To the Prophet was to be assigned in the Hereafter the highest Post of Honour and Glory - the Maqam Mahmud.

Ezt az imát a Próféta gyakorolta, aki a napi öt imán felül az éj egy részét is áhítattal töltötte. A Tahadzsud imát az éjfélt követő, de hajnalt megelőző időszakban kell elvégezni. Nem előírt, önkéntes ima. A Korán Maqam Mahmud-nak, azaz Áldott Helynek, a Próféta helyét jelöli a Túlvilágon.

[60] The entry and exit here referred to may be interpreted in three senses: 1. Entry into death and exit at the resurrection. 2. Entry for the holy Prophet into the new life at Madinah, which was still in the womb of futurity, and exit from the life of persecution and the milieu of falsehood, which surrounded him in his native city of Makkah still given up to idolatry. 3. Generally, entry and exit at every stage of life.

A kapuk a következő jelentésekkel bírhatnak: 1. Halálba vezető kapu, minek kivezető kapuja a Feltámadás. 2. Medinába vezető kapu, ami új életet nyit a Próféta és Muszlimok számára. A kivezető kapu pedig Mekka,

80. Mondd: „Uram! Vezess be engem az Igazság kapuján és vezess ki engem az Igazság kapuján. Juttass Színedből olyan hatalmat, mi pártomat fogja[60].”

وَقُلْ جَاء الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا ﴿٨١﴾

81. And say: "Truth has (now) arrived, and Falsehood perished: for Falsehood is (by its nature) bound to perish."

81. Mondd: „Eljött az Igaz és szertefoszlott a hamis. Mert bizony, a hamis szertefoszló.”

وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاء وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلاَ يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إَلاَّ خَسَارًا ﴿٨٢﴾

82. We send down (stage by stage) in the Qur'an that which is a healing and a mercy to those who believe: to the unjust it causes nothing but loss after loss[61].

82. Leküldünk a Koránban olyat, mi gyógyír, s mi kegyelem a hívőknek. Az nem gyarapítja a bűnösöket másban, mint veszteségben[61].

وَإِذَآ أَنْعَمْنَا عَلَى الإِنسَانِ أَعْرَضَ وَنَأَى بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَؤُوسًا ﴿٨٣﴾

83. Yet when We bestow Our favours on man, he turns away and becomes remote on his side (instead of coming to Us), and when evil seizes him he gives himself up to despair!

83. Ha kegyet juttatunk az embernek, elfordul, oldalára dől, s ha balsors sújt le rá, kétségbe esik.

قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلَى شَاكِلَتِهِ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَى سَبِيلاً ﴿٨٤﴾

84. Say: "Everyone acts according to his own disposition: But your Lord knows best who it is that is best guided on the Way."

84. Mondd: „Mindenki saját feje szerint cselekszik. Uratok a Legjobb Tudója, ki az, kinek útja a legjobb irányba halad.”

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُم مِّن الْعِلْمِ إِلاَّ قَلِيلاً ﴿٨٥﴾

85. They ask thee concerning the Spirit (of inspiration). Say: "The Spirit (cometh) by command of my Lord: of knowledge it is only a little that is communicated to you, (O men!)[62]"

---

szabadulás az üldöztetéstől és a tudatlanság miliőjétől. 3. Általában véve az élet különböző szakaszaiba való be és kimenet.

[61] In Allah's revelation there is healing for our broken spirits, hope for our spiritual future, and joy in the forgiveness of our sins. All who work in faith will share in these privileges. It is only the rebels against Allah's Law who will suffer loss. The more they will oppose Truth, the deeper down will they go into the mire-the state of sin and Wrath, which is worse than destruction.

Allah kinyilatkoztatásai gyógyítják a lélek gyötrelmét, reményt táplálnak, jövőt teremtenek és megbocsájtást hoznak bűneinkre. Aki a Hitben elmélyül, része van ezekben a privilégiumokban. A hitetlen mindebben nem részesül. Minél jobban szembeszáll az Igazsággal, annál mélyebbre süllyed és válik egyre kilátástalanabb vesztessé.

[62] What is the nature of inspiration? Who brings it? Can it ask its Bringer questions? Can we ask anything which we wish? These are the sort of questions always asked when inspiration is called in question. The answer is given here,. Inspiration is one of those high experiences which cannot be explained in the terms of our everyday human experience. It is spiritual. The Spirit (Gabriel) does not come of his own will. He comes by the

85. Kérdeznek a Lélek ihletéséről. Mondd: „A Lélek ihletése Uram parancsolásából való. Nem adatott meg nektek a tudásból, csak kevés[62].”

وَلَئِن شِئْنَا لَنَذْهَبَنَّ بِالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ ثُمَّ لاَ تَجِدُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا وَكِيلاً ﴿٨٦﴾

86. If it were Our Will, We could take away that which We have sent thee by inspiration: then wouldst thou find none to plead thy affair in that matter as against Us,-

86. Ha akarnánk, levennénk rólad azt, mit rád sugallottunk, majd nem lelnél ellenünkben védelmezőt,-

إِلاَّ رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا ﴿٨٧﴾

87. Except for Mercy from thy Lord: for his bounty is to thee (indeed) great.

87. Csak Urad kegyelmét, mert bizony, nagy az Ő kiváltsága feléd.

قُل لَّئِنِ اجْتَمَعَتِ الإِنسُ وَالْجِنُّ عَلَى أَن يَأْتُواْ بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لاَ يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٨٨﴾

88. Say: "If the whole of mankind and Jinns were to gather together to produce the like of this Qur'an, they could not produce the like thereof, even if they backed up each other with help and support[63].

88. Mondd: „Ha összegyűjtenéd az embereket és Dzsinneket, hogy egy ilyen Koránt készítsenek, nem készítenének ilyet, még ha egymás javára is lennének[63].

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلاَّ كُفُورًا ﴿٨٩﴾

89. And We have explained to man, in this Qur'an, every kind of similitude: yet the greater part of men refuse (to receive it) except with ingratitude[64]!

---

command of Allah, and reveals what Allah commands him to reveal. Of the sum-total of true divine knowledge what a small part it is that ordinary mortals can understand!

Mi az inspiráció természete? Ki okozza és kire száll? Lehet-e kérdést feltenni annak, aki ihlet? Ilyen és ezekhez hasonló kérdések jutnak eszünkbe az ihletéssel kapcsolatban. Az ihletésre nem adható válasz a mindennapok materiális gyakorlata alapján. Ez spirituális tér. Az ihletet hozó, vagy ihlet maga (Gábriel), nem önszántából, hanem Allah elrendeléséből jön. Azt szállja meg, akit Allah akar és azt ihlet, amit Allah akar. Mennyire keveset tud a halandó felfogni ebből?

[63] For the meaning of "Jinns", see 6:100.
The proof of the Quran is in its own beauty and nature, and the circumstances in which it was promulgated. The world is challenged to produce a Book like it and has not produced one. It is the only revealed Book whose text stands pure and uncorrupted today for a similar challenge, 2:23, 10:38, and 11:13.

A Dzsinnekről itt: 6:100
A Korán velünk élő csoda, ahogy az volt keletkezése, kihirdetése, csoda gyönyörűsége és bizonyító ereje. Többször próbálkoztak hasonló Könyv létrehozásával, de az emberi képesség ehhez kevés. Ez az egyetlen, mindmáig érintetlen kinyilatkoztatás, ami az eredeti tisztaságában maradt meg és egy betűt sem változott. 2:23, 10:38 és 11:13.

[64] In the Quran everything is explained in detail from various points of view, by commands, similitudes, examples, stories, parables, etc. It does not merely narrate stories or lay down vague abstract propositions. It gives every detailed help in outward and inner life.

89. Az embereknek minden példát értelmeztünk ebben a Koránban, de legtöbb ember csak hálátlanul dacol[64].

وَقَالُواْ لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الأَرْضِ يَنبُوعًا ﴿٩٠﴾

90. They say: "We shall not believe in thee, until thou cause a spring to gush forth for us from the earth,

90. Mondják: „Nem hiszünk neked, míg a földből forrást nem fakasztasz nekünk."

أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّن نَّخِيلٍ وَعِنَبٍ فَتُفَجِّرَ الأَنْهَارَ خِلاَلَهَا تَفْجِيرًا ﴿٩١﴾

91. "Or (until) thou have a garden of date trees and vines, and cause rivers to gush forth in their midst, carrying abundant water[65];

91. „Vagy míg datolya és szőlőkerted nem lesz, mi alól bővizű folyók törnek föl[65]."

أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاء كَمَا زَعَمْتَ عَلَيْنَا كِسَفًا أَوْ تَأْتِيَ بِاللّهِ وَالْمَلآئِكَةِ قَبِيلاً ﴿٩٢﴾

92. "Or thou cause the sky to fall in pieces, as thou sayest (will happen), against us; or thou bring Allah and the angels before (us) face to face[66]:

92. „Vagy míg le nem szakad ránk darabokban az Ég, ahogy elővezetted, vagy el nem hozod Allahot és az Angyalokat szemtől szembe[66]."

A Koránban többször térnek vissza ugyanazok a jelenségek, intések, örömhírek, történetek, de mindig más kontextusban, más értelmet adva ki magukból. Ez kiegészül példabeszédekkel, elrendelésekkel, stb. A történetekhez nem tartozik narratív elbeszélés, sem homályos elvonatkoztatás, mégis részletes értelmezést kapunk.

[65] For a thirsty people sojourning in a dry land, the finding of a spring of water as in the story of Moses or of the well of Zamzam is an appropriate miracle. But miracles are not for faithless crowds to gape at. A beautiful well-watered Garden is a symbol of Felicity: but a skeptic cannot order Allah to produce it for his pleasure. The same may be said about a house adorned with gold, except that its symbolism is even more materialistic. The fall of the sky or producing Allah face to face or climbing to the skies by a ladder, or bringing down a book of parchment which men could handle, are all irreverent suggestions that make no distinction between spiritual and material things

Szomjas embereknek, kik jövevények egy száraz földön, ha feltör a forrás, mint Mózes történetében, vagy Ábrahám és a Zamzam esetében, egy valós csoda. De a csodák nem hitetlen tömegek kíváncsiságát hivatottak kielégíteni. A gyönyörű kert, a harmónia és boldogság szimbóluma, ezért egy szkeptikus nem rendelhet meg ilyet Allahtól kénye kedvére. Ugyanez vonatkozik a következő versekben igényelt csodákra, az arannyal kirakott házra, ami jól jellemzi az anyagi igényeket, vagy égszakadásra, Allah elhozására, létrával az égbe mászásra, stb. A hitetlenek igénylistája materiális követelés, aminek semmi köze a spirituális világ összefüggéseihez.

[66] Contrast the sublime passages like the beginning with 82:1. or that in 25:25, where the final breaking up of the firmaments as we know them is referred to in the world's catastrophe, with the ridiculous demand that it should be done for the sport of the skeptics!

A 82:1, vagy 25:25 áyákban jelzett égszakadás, ami a világ összeomlását, szétesését szimbolizálja és ennél a Szúránál korábban nyilatkoztatott ki, most gúnyos hangnemben jön elő kontrasztként, amit a szkeptikusok vágtak így a Próféta fejéhez, mint egy nevetséges csodarendelést!

أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّن زُخْرُفٍ أَوْ تَرْقَى فِي السَّمَاء وَلَن نُّؤْمِنَ لِرُقِيِّكَ حَتَّى تُنَزِّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَّقْرَؤُهُ قُلْ سُبْحَانَ رَبِّي هَلْ كُنتُ إَلاَّ بَشَرًا رَّسُولاً ﴿٩٣﴾

93. "Or thou have a house adorned with gold, or thou mount a ladder right into the skies. No, we shall not even believe in thy mounting until thou send down to us a book that we could read." Say: "Glory to my Lord! Am I aught but a man,- an apostle[67]?"

93. „Vagy míg nincs arannyal kirakott házad, vagy nem mászol fel az Égbe! Még felmászásodat sem hisszük el soha, míg le nem küldesz nekünk egy könyvet, mit olvashatunk." Mondd: „Legyen Dicső az én Uram! Hiszen én nem csupán egy ember Próféta vagyok[67]?"

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَن يُؤْمِنُواْ إِذْ جَاءهُمُ الْهُدَى إِلاَّ أَن قَالُواْ أَبَعَثَ اللّهُ بَشَرًا رَّسُولاً ﴿٩٤﴾

94. What kept men back from belief when Guidance came to them, was nothing but this: they said, "Has Allah sent a man (like us) to be (His) Messenger[68]."

94. Mi más tartaná vissza az embereket attól, hogy higgyenek, ha eljött hozzájuk az Útmutatás, hacsak nem az, hogy mondják: „Allah ember Prófétát küldött[68]!"

قُل لَّوْ كَانَ فِي الأَرْضِ مَلآئِكَةٌ يَمْشُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِم مِّنَ السَّمَاء مَلَكًا رَّسُولاً ﴿٩٥﴾

95. Say, "If there were settled, on earth, angels walking about in peace and quiet, We should certainly have sent them down from the heavens an angel for an apostle.[69]"

---

[67] A prophet or messenger of Allah is a man at the command of Allah, and not to satisfy the disingenuous whims and fancies of Unbelievers. Miracles greater than any that their foolish fancies could devise were before them. The Quran was such a miracle, and it is a standing miracle that lasts through the ages. Why did they not believe? The real reason was spite and jealousy like that of Iblis. See next verse.

A Próféta egy földi halandó, ember, aki Allah parancsát hivatott teljesíteni és nem a hitetlenek álnok szeszélyeit jön kielégíteni. Sokkal nagyobb csoda hever előttük, mint ami kívánságlistájukon szerepel. Ez a Korán maga, ami korok óta nem változik. Miért nem hisznek ebben a csodában? Az igazi ok a bennük rejlő irigység, ami Iblisz munkálkodásának az eredménye. Lásd következő versek.

[68] When a man is raised to honour and dignity, his sincere brothers rejoice, for it is an honour that reflects its glory on them. But those with evil in their hearts are jealous like their prototype Iblis, (17:61). To such men the mere fact that their own brother receives the grace of Allah is enough to turn them against that brother.

Ha egy emberben létezik méltóság és becsület, tiszta szívű követői, testvérei örvendenek, mert mindez rájuk is kisugárzik. Akiknek szívében gonosz honol, irigyek, mint prototípusuk, Iblisz. (Lásd 17:61). Az ilyen embert Allah kegyelme, mit testvére kapott, ellenséges érzelmekkel tölti el.

[69] The argument is that if angels inhabited this earth, an angel from heaven could be sent down as a messenger to them, as they could mutually understand each other, and the Message of Allah could be explained without difficulty. But the earth is inhabited by men, and the men themselves are divided into races, or groups, or nations. To each Group is sent a prophet from among their brethren: to 'Ad, their brother Hud (11:50); to Thamud, their brother Salih (11:61): and so on. As a matter of fact, with wicked men, constituted as they are, the appearance of an angel causes disturbance and an unseemly riot, as in the case of the angels that came to Lut (11:77-80).

95. Mondd: „Ha a Földön Angyalok lennének, kik nyugodtan sétálnának, bizony mi Angyal Prófétákat küldenénk le hozzájuk az Égből[69].

قُلْ كَفَى بِاللهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٩٦﴾

96. Say: "Enough is Allah for a witness between me and you: for He is well acquainted with His servants, and He sees (all things).

96. Mondd: „Allah elegendő Tanúnak köztem és közöttetek. Mert bizony, Ő szolgálóiról Értesült, (azokat) Látja."

وَمَن يَهْدِ اللهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَن يُضْلِلْ فَلَن تَجِدَ لَهُمْ أَوْلِيَاء مِن دُونِهِ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى وُجُوهِهِمْ عُمْيًا وَبُكْمًا وَصُمًّا مَّأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَعِيرًا ﴿٩٧﴾

97. It is he whom Allah guides, that is on true Guidance; but he whom He leaves astray - for such wilt thou find no protector besides Him. On the Day of Judgment We shall gather, them together, prone on their faces, blind, dumb, and deaf: their abode will be Hell: every time it shows abatement, We shall increase from them the fierceness of the Fire[70].

97. Kit Allah vezet, az jó irányba vezetett. Kiket letérít, hát nem találsz számukra oltalmazókat Rajta kívül. Összetereljük őket a Feltámadás Napján, arcaikat elborítja a vakság, némaság, süketség és hajlékuk a Pokol. Amint alábbhagy tüze, szítjuk lángját[70].

ذَلِكَ جَزَآؤُهُم بِأَنَّهُمْ كَفَرُواْ بِآيَاتِنَا وَقَالُواْ أَئِذَا كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ﴿٩٨﴾

Ha Angyalok élnének a földön, akkor logikus lenne, hogy Allah egy Angyalt küldene le hozzájuk Prófétának, mert meg tudnák érteni egymást és az Üzenet gondtalanul eljutna a címzettekhez. De a földön emberek élnek és ők maguk is különböző etnikumokra, csoportokra, népekre oszlanak. Allah minden nemzethez küldött Prófétát a saját népéből, pl. Aádhoz testvérüket Hudot (11:50), Thamudhoz testvérüket Szalihot, (11:61), stb. Egyszer történt, hogy Angyalok érkeztek Lót népéhez az Isteni akarat közvetítőiként és mi lett velük? Bűnös szándékaikat akarták rajtuk érvényesíteni a gaztevők (11:77-80).

[70] 'If you still persist in your evil ways, what is to be your evil end? You will become more and more identified with the Company of Evil. You will come to shame and ignominy, like men thrown down prone on their faces. You will lose the use of all the faculties of judgment with which Allah has endowed you. Instead of seeing, you will be blind to Allah's Signs. Instead of having the power of seeking Him in prayer and rejoicing in His grace, you will be dumb. Instead of hearing the harmony and music of the spheres, as typified in the pure and harmonious lives of men, you will hear nothing or only hear dull or confused sounds like deaf men.

Ha továbbra is követed a gonosz útját, mi marad számodra? Egyre jobban beírod magad a gonosz társaságába, ami megbélyegzést, megaláztatást, szégyent von maga után. Fokozatosan egyre több képességet és készséget veszítesz el, ami a világ megismerését és a helyes döntés meghozását szolgálná. Ahelyett, hogy meglátnád Allah Jeleit, vak leszel. Ahelyett, hogy Őt keresnéd imáidban, hogy megnyugvást találj, néma leszel. Ahelyett, hogy meghallanád a szférák zenéjét, az igazi harmóniát, süketen, kiégetten bolyongsz a világban.

98. That is their recompense, because they rejected Our signs, and said, "When we are reduced to bones and broken dust, should we really be raised up (to be) a new Creation[71]?"

98. Ez hát viszonzásuk azért, mert tagadták Áyáinkat és mondták: „Feltámasztanak-e minket új teremtményként, ha már csontok és por vagyunk[71]?”

أَوَلَمْ يَرَوْاْ أَنَّ اللهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ قَادِرٌ عَلَى أَن يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلاً لاَّ رَيْبَ فِيهِ فَأَبَى الظَّالِمُونَ إِلاَّ كُفُورًا ﴿٩٩﴾

99. See they not that Allah, Who created the heavens and the earth, has power to create the like of them (anew)? Only He has decreed a term appointed, of which there is no doubt. But the unjust refuse (to receive it) except with ingratitude[72].

99. Nem látják-e, hogy Allah az, Ki megteremtette az Egeket, a Földet, s képes arra, hogy olyanokat teremtsen (újra), mint ők? Kijelölte neki az időt, miben semmi kétség, de a bűnösök hálátlanul dacolnak[72].

قُل لَّوْ أَنتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَآئِنَ رَحْمَةِ رَبِّي إِذًا لَّأَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ الإِنفَاقِ وَكَانَ الإِنسَانُ قَتُورًا ﴿١٠٠﴾

100. Say: "If ye had control of the Treasures of the Mercy of my Lord, behold, ye would keep them back, for fear of spending them: for man is (every) niggardly[73]!"

---

[71] This phrase is repeated from 17:49.

Ez a gondolat megtalálható a 17:49-ben.

[72] Allah, Who created all that is in the heavens and on earth, has surely the power to revive the life of individual souls after their bodies have perished, -and revive them with memories of their past life and for a continuation of their spiritual history. Only He has fixed a term for each stage of our existence, which we can neither prolong nor shorten.

Allah teremtett meg mindent az egeken és a földön. Ha erre képes, akkor hogy ne lehetne képes egy individuális élet feltámasztására még akkor is, ha már csak csont és por maradt az emberből? Képes arra, hogy élettel töltse meg azt, ami halott, de nem csak a testet éleszti újjá, hanem az emlékezetet is, ami a letűnt életünket képes felidézni. Így folytatódhat spirituális történelmünk. Allah a földi életben egy meghatározott időt tűzött ki mindenkinek, amit mi nem siettethetünk, de nem is késleltethetünk, nem szabhatjuk magunk akaratából sem rövidebbre, sem hosszabbra.

[73] . A fresh argument is now addressed to those who would confine Allah's revelations to a limited circle of men, such as they themselves belonged to. A particular race, or caste, or a particular kind of culture, claims to be the custodian of Allah's Message, whereas it is universal. Allah's Mercy is universal, and He scatters the priceless Treasures of His Mercy broadcast among His creatures. They are not exhausted by spending. It is only the misers who hoard their wealth for fear it should be used up by spending. 'Are you spiritual misers going to keep back Allah's holy Message from the multitude? Is that the reason why you deny the advent of the new Teacher, who comes as a Mercy to all men-to all Creation?'

Azokhoz szól, akik Allah kinyilatkoztatásainak használati jogát csak az emberek egy szűk körére korlátoznák, mintha az hozzájuk kötődne. Vannak emberek, csoportok, kultúrák, akik maguknak követelik a jogot, hogy Allah Üzenetét közvetítsék a földön, míg Allah mindenki számára elérhető akar lenni közvetlenül. Allah kegyelme az egész Teremtésre kihat, mindenkinek jut belőle. Kegyelmének tárháza sohasem merül ki. Csak a fösvény halmozza vagyonát, mert azt hiszi, ha költ belőle, akkor elfogy. Spirituális fösvények vagytok talán, akik Allah kegyelmét akarják visszatartani az emberek elől és azzal akartok sáfárkodni? Ez az oka talán, hogy

100. Mondd: „Ha tiétek lenne Uram kegyelmének tárháza, ti bizony visszatartanátok azt, félve attól, hogy áldoztok belőle. Mert bizony, az ember fukar[73].”

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى تِسْعَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ فَاسْأَلْ بَنِي إِسْرَائِيلَ إِذْ جَاءهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَونُ إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَا مُوسَى مَسْحُورًا ﴿١٠١﴾

101. To Moses We did give Nine Clear Signs: As the Children of Israel: when he came to them, Pharaoh said to him: "O Moses! I consider thee, indeed, to have been worked upon by sorcery[74]!

101. Megadtunk Mózesnek kilenc Jelet bizonyságul. Kérdezd Izrael fiait, mikor ő eljött hozzájuk, a Fáraó így szólt hozzá: „Én úgy sejtem Mózes, hogy megigézett vagy[74].”

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنزَلَ هَؤُلاء إِلاَّ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ بَصَآئِرَ وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ يَا فِرْعَونُ مَثْبُورًا ﴿١٠٢﴾

102. Moses said, "Thou knowest well that these things have been sent down by none but the Lord of the heavens and the earth as eye-opening evidence: and I consider thee indeed, O Pharaoh, to be one doomed to destruction![75]"

102. Mondta (Mózes): „Te jól tudod, hogy ezeket nem más, mint az Egek és a Föld Ura küldte le szemmel fogható bizonyítékként. Én úgy vélem, hogy te, Fáraó, sorscsapásra vagy ítélve[75].”

فَأَرَادَ أَن يَسْتَفِزَّهُم مِّنَ الأَرْضِ فَأَغْرَقْنَاهُ وَمَن مَّعَهُ جَمِيعًا ﴿١٠٣﴾

---

nem akarjátok tudomásul venni az Új Tanító megjelenését, aki minden teremtmény számára elérhetővé akarja tenni Allah kegyét és gondviselését?

[74] Nine Clear Signs: see 7:133. The story of Pharaoh (or a phase of it) is here told with a view to exhibiting the decline of a soul on account of pride in outward power and dignity. At a different and later stage in the scene, Pharaoh's Chiefs call Moses a "sorcerer well-versed" (7:109). Here Moses, who had come with the Nine Signs but had not yet shown them, is reproached with being the object of sorcery: he is practically told that he is mad!

Kilenc Jel, lásd 7:133. A Fáraó története itt abból a kontextusból hangzik el, miként torzul el a lélek a büszkeség, földi hatalom és méltóság érzetének hatására. A jelenet egy későbbi szakasza kerül elő, amikor a Fáraó főemberei hívatják Mózest, a közismert „varázslót” (7:109). Ő eljött és beígérte a kilenc Jelet, de egyiket sem mutatta be, tehát nem lehetett szemére vetni, hogy mágus. Egyszerűen bolondnak tartották.

[75] We can well suppose Moses to ask Pharaoh to recall all the past history of Moses, for Moses had been brought up in Pharaoh's palace in all the learning of the Egyptians. He could not therefore be mad, or a simpleton worked on by Egyptian magic. What he was going to show was something far greater; it was not the deceptive magic of Pharaoh's sorcerers, but true Signs that came from Allah, the Lord of all power. They were to open the eyes of his people, and if Pharaoh resisted faith. Moses warns him that Pharaoh in that case was doomed to destruction. This is the course of the soul that sinks down by Pride!

Feltételezhetjük, hogy a Fáraó felidézte Mózes életét, aki a Fáraó házában nőtt fel, rendelkezett mindazzal a tudásanyaggal, amivel csak a legfelső szinten álló Egyiptomiak bírtak. Ezért nem lehetett őt bolondnak, vagy egyszerű Egyiptomi mágusnak tartani. Mózes nagyobb dologgal hozakodott elő. Nem a Fáraó mágusainak megtévesztésen alapuló trükkjeit mutatta be, hanem Allah Jeleit. A Jeleit Annak, Aki minden hatalom fölött áll. Ezek a Jelek megnyitották az emberek szemeit, de a Fáraó elutasította a hitet. Mózes figyelmeztette őt a csapásra, ami saját hitetlensége miatt le fog sújtani rá. Így merül el a lélek a büszkeség mocsarában.

103. So he resolved to remove them from the face of the earth: but We did drown him and all who were with him[76].

103. El akarta őket ijeszteni a Földről, de Mi vízbe fojtottuk őt és mindenkit, aki vele volt[76].

وَقُلْنَا مِن بَعْدِهِ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ اسْكُنُواْ الأَرْضَ فَإِذَا جَاء وَعْدُ الآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَفِيفًا ﴿١٠٤﴾

104. And We said thereafter to the Children of Israel, "Dwell securely in the land (of promise)": but when the second of the warnings came to pass, We gathered you together in a mingled crowd[77].

104. Ezután így szóltunk Izrael fiaihoz: „Lakjatok a Földön, de ha eljön a második ígéret ideje, Mi csapatokba gyűjtünk titeket[77].

وَبِالْحَقِّ أَنزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلاَّ مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿١٠٥﴾

105. We sent down the (Qur'an) in Truth, and in Truth has it descended: and We sent thee but to give Glad Tidings and to warn (sinners)

105. Leküldtük (a Koránt) az Igazzal, s az Igaz az, mi lejött. Mi nem másnak, mint örömhír vivőjeként és figyelmeztetőként küldtünk el téged.

.

وَقُرْآناً فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْثٍ وَنَزَّلْنَاهُ تَنزِيلاً ﴿١٠٦﴾

106. (It is) a Qur'an which We have divided (into parts from time to time), in order that thou mightest recite it to men at intervals: We have revealed it by stages[78].

---

[76] Pharaoh on this tries various subterfuges and plans for removing not only Moses but all his people by doing away with them. The detailed story is not told here but may be read in Surah 7. But Allah's Wrath descended on Pharaoh and those who were with him in body and mind. The Egyptians who repented were subject to Pharaoh's wrath but were saved from the Wrath of Allah (7:121-126).

A Fáraó mindent bevetett, hogy Mózest és az Izraelitákat ellehetetlenítse. A történetet a 7. Szúra tárgyalja. Allah haragja, azonban lesújtott a Fáraóra és azokra, akik vele voltak testben és lélekben. Azoknak az Egyiptomiaknak viszont, akik megbánást tanúsítottak, a Fáraó bosszújával kellet szembenézniük. (7:121-126).

[77] The Israelites were taken to the Promised Land in Palestine, and they established their own kingdom there. The second of the warnings: - the first was probably that mentioned above, in 17:5 and - the second that mentioned in 17:7.

Az Izraeliták élvezhették Allah kegyét az Ígéret Földjén, ahol megalapították királyságukat. A két ígéret: 1. Babiloni rabság 17:5. 2. Titusz lerombolja a Templomot 17:7.

[78] The marvel is that these parts, revealed at different times and in different circumstances, should fit together so closely and consistently as they do. All revelation is progressive. The previous revelations were also progressive. Each of them marked a stage in the world's spiritual history. Man's mind does not take in more than his spiritual state will have prepared him, for Allah's revelation comes as a light to illuminate our difficulties and show us the way in actual situations that arise.

Valóban csoda, hogy a Korán részei különböző időkben, különböző körülmények között nyilatkoztattak ki, mégis szorosan összefonódnak és szerves egységet hoznak létre. Minden kinyilatkoztatás progresszív. Az előző kinyilatkoztatások is progresszívek voltak a maguk idejében, hiszen mindegyik mérföldköve volt a spirituális történelem adott szakaszának. Az emberi értelem csak annyit képes befogadni azokból, amennyit spirituális

106. A Korán, mit részekre bontottunk, hogy recitáld az embereknek megállásokkal. Szakaszonként bocsátottuk azt le[78].

قُلْ آمِنُواْ بِهِ أَوْ لاَ تُؤْمِنُواْ إِنَّ الَّذِينَ أُوتُواْ الْعِلْمَ مِن قَبْلِهِ إِذَا يُتْلَى عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلأَذْقَانِ سُجَّدًا ﴿١٠٧﴾

107. Say: "Whether ye believe in it or not, it is true that those who were given knowledge beforehand, when it is recited to them, fall down on their faces in humble prostration[79],

107. Mondd: „Akár hisztek-e benne, akár nem hisztek, akiknek már eljött a tudás ezelőtt, ha recitálják nekik, arcra borulnak leereszkedve[79],"

وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا إِن كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولاً ﴿١٠٨﴾

108. "And they say: 'Glory to our Lord! Truly has the promise of our Lord been fulfilled![80]'"

108. Mondják: „Legyen Dicső a mi Urunk! Mert bizony Urunk ígérete beteljesült[80]!"

وَيَخِرُّونَ لِلأَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا * ﴿١٠٩﴾

109. They fall down on their faces in tears, and it increases their (earnest) humility.

109. Arcra borulnak könnyezve és növeli bennük az alázatot.

قُلِ ادْعُواْ اللّهَ أَوِ ادْعُواْ الرَّحْمَنَ أَيًّا مَّا تَدْعُواْ فَلَهُ الأَسْمَاء الْحُسْنَى وَلاَ تَجْهَرْ بِصَلاَتِكَ وَلاَ تُخَافِتْ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلاً ﴿١١٠﴾

állapota, készsége lehetővé tesz. Ha ezt a képességet megnyitjuk, akkor Allah világossága átvilágítja problémáinkat, bajainkat és megmutatja a megoldás útját.

[79] No one's belief or unbelief affects the beauty or grandeur of Allah's revelation. But those endowed with spiritual knowledge or insight know at once when they hear Allah's holy Word, and fall down and adore Allah. Those endowed with knowledge include those who had received previous revelations and had kept themselves free from corrupt ideas.

Senki hite, vagy hitetlensége nincs hatással Allah kinyilatkoztatásainak magasztosságára. Akik meg vannak áldva spirituális tudással és látással, felismerik a Koránban Allah szavát és leborulnak, dicsőítve Őt. Azok is a spirituális tudás birtokosai, akik a korábbi Írások követői és tisztán tartják magukban a hitet.

[80] Those who had received previous revelations find in the Quran and in the Messenger who brought it, the promise of Allah fulfilled.

Akik a korábbi Könyvek követői, megismerve a Koránt és Allah Prófétájának tanításait, Allah ígéretének beteljesülését fedezik fel.

110. Say: "Call upon Allah, or call upon Rahman: by whatever name ye call upon Him, (it is well): for to Him belong the Most Beautiful Names. Neither speak thy Prayer aloud, nor speak it in a low tone, but seek a middle course between[81]."

110. Mondd: „Fohászkodjatok Allahhoz, vagy fohászkodjatok a Kegyelmeshez. Bármelyikhez fohászkodtok, hát Neki vannak a Legszebb Nevei. Ne légy imádban se hangos, se halk, hanem kövesd a kettő közti utat[81].”

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَم يَكُن لَّهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُن لَّهُ وَلِيٌّ مِّنَ الذُّلِّ وَكَبِّرْهُ تَكْبِيرًا ﴿١١١﴾

111. Say: "Praise be to Allah, who begets no son, and has no partner in (His) dominion: Nor (needs) He any to protect Him from humiliation: yea, magnify Him for His greatness and glory[82]!"

111. Mondd: „Legyen Dicső Allah, Ki nem vesz Magának gyermeket, nincs Neki társa a Teljhatalmúságban és nem kell Neki oltalmazó a megaláztatásban. Kiáltsd ki Őt Naggyá, Magasztalva Őt[82].”

---

[81] Allah can be invoked, either by His simple name, which includes all attributes, or by one of the names implying the attributes by which we try to explain His nature to our limited understanding. The attribute of Mercy in Rahman was particularly repugnant to the Pagan Arabs (see 25:60, and 21:36): that is why special stress is laid on it in the Quran. These Beautiful Names of Allah are many. The Hadith related by Tirmizi, accepted by some as authentic, mentions 99 names of Allah.

Allah szólítható saját nevén, ami magában foglalja összes attribútumát, vagy egyes tulajdonságait megjelenítő nevein. E nevek jelentése azonban több, mint amit korlátozott értésünk ezekből felfog. A Rahman név, ami Kegyelmeset jelent, visszataszító volt a Pogány Arabok számára (25:60 és 21:36), ezért a Korán különösen sokszor használja. A Legszebb Nevei közül a Tirmizi által közölt Hadisz 99-et talált autentikusnak.

[82] A first step towards the understanding of Allah's attributes is to clear our mind from superstitions, such as that Allah begot a son, or that He has partners, or that He is dependent upon other beings to protect Him from harm and humiliation. We must realise that He is the One and Peerless. His greatness and glory are above anything we can conceive. The Surah began with singing the glory and praises of Allah: it ends on the same note.

Az első lépés Allah attribútumainak felismerése felé az, ha elménket megtisztítjuk a babonáktól, hiedelmektől, mint pl. hogy Allahnak lehet gyermeke, van társa, vagy függ más teremtésektől, akik megvédik Őt az ártásoktól. Fel kell ismernünk, hogy Ő Egymaga van, nincs vele senki más. Dicsősége és Nagysága felülmúlja az emberi képzeletet. A Szúra Allah dicsőítésével kezdődött és azzal is zárul.